

Universidad
**Católica de
Valencia**
San Vicente Mártir

EL CURTMETRATGE COM A EINA DE
PARTIDA PER A LA TRANSMISSIÓ DE
VALORS QUE FOMENTEN LA
PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE
CONFLICTES EN L'AULA

Presentado por:
Dª MIREIA CATALÀ FAUS
Dirigido por:
D. . JUAN FERNANDO BOU PÉREZ

València, a 23 de maig de 2022

ÍNDEX

1. RESUM.....	7
2. INTRODUCCIÓ	9
3. MARC TEÒRIC	12
3.1. CONFLICTES EN EL AULA.....	12
3.1.1. CONCEPTE I TIPUS DE CONFLICTES	13
3.1.2. ELEMENTS D'UN CONFLICTE	14
3.1.3. CAUSES DELS CONFLICTES.....	15
3.1.4. PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.....	17
3.1.5. GESTIÓ DE PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES EN ELS CENTRES EDUCATIUS.....	18
3.1.6. PERSPECTIVA EVOLUTIVA EN ELS CONFLICTES.....	19
3.2. EDUCACIÓ EN VALORS	21
3.2.1. CONCEPTE D'EDUCACIÓ EN VALORS.....	21
3.2.2. CONCEPTE DE VALORS I CLASSIFICACIÓ.....	22
3.2.3. VALORS I DIÀLEG	24
3.2.4. VALORS I PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	25
3.2.5. VALORS FONAMENTALS EN L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.....	26
3.2.6. VALORS EN EL CURRÍCULUM.....	27
3.3. CURTMETRATGES EN L'EDUCACIÓ	28
3.3.1. CURTMETRATGES I LA TRAMISSIÓ DE VALORS.....	28
3.3.2. CURTOMETRAGES COM RECURS DIDÀCTIC	29
3.3.3. BENEFICIS DELS CURTMETRATGES	30
3.4. CURTMETRATGES, VALORS, PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	31
4. OBJECTIUS DEL TFM	33
5. PROPOSTA D'INTERVENCIÓ	34
5.1. DESCRIPCIÓ GRUP.....	34
5.2. ACTIVITATS	35
5.2.1. OBJETIUS	35

5.2.2. COMPETENCIES	38
5.2.3. ELEMENTS TRANSVERSALS.....	40
5.2.4. CONTINGUTS	42
5.2.5. DESENVOLUPAMENT ACTIVITATS.....	44
5.2.6. METODOLOGIA	61
5.2.7. TEMPORITZACIÓ	63
5.2.8. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I GESTIÓ D'AULA	63
5.2.9. AVALUACIÓ	65
5.2.9.1. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ.....	65
5.2.9.2. CRITERIS D'AVALUACIÓ.....	65
5.2.9.3. ESTANDARDS D'APRENTATGE	66
6. CONCLUSIONS	70
7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	74
8. ANNEXOS.....	79
8.1. ANNEX I: MATERIALS NECESSARIS	79
8.2. ANNEX II: TEMPORITZACIÓ.....	87
8.3. ANNEX III: DISTRIBUCIÓ DE L'AULA	88
8.4. ANNEX IV: FULL DE SEGUIMENT AVALUACIÓ	89
8.5. IMATGES RESULTATS	90

ÍNDIX DE FIGURES

Figura 1. ELEMENTS DEL CONFLICTE	15
---	----

ÍNDIX DE TAULES

Taula 1 OBJECTIUS PRINCIPALS I SECUNDARIS A ACONSEGUIR EN LES ACTIVITATS PROPOSADES	36
Taula 2 OBJECTIU A ACONSEGUIR EN CADA TAULA DE VALORS TREBALLATS	37
Taula 3 COMPETÈNCIES CLAU TREBALLADES	39
Taula 4 COM ES CONTRIBUEIX A TREBALLAR CADASCUNA DE LES COMPETÈNCIES CLAU	39
Taula 5 ELEMENTS TREBALLATS EN AQUESTA PROPOSTA PRÀCTICA ..	41
Taula 6 CONTINGUTS TREBALLATS EN LES ACTIVITATS	43
Taula 7 ACTIVITATS PER TREBALLAR LA IDENTITAT	45
Taula 8 ACTIVITATS PER TREBALLAR L'AUTOESTIMA	47
Taula 9 ACTIVITATS PER TREBALLAR EL RESPECTE	50
Taula 10 ACTIVITATS PER TREBALLAR EL COMPANYERISME	53
Taula 11 ACTIVITATS PER TREBALLAR LA RESOL·LUCIÓ DE CONFLICTES EN L'AULA	56
Taula 12 RECURSOS MATERIALS, HUMANS I GESTIÓ D'AULA	63
Taula 13 CRITERIS D'AVUACIÓ I LA SEUA RELACIÓ AMB ELS ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	66

1. RESUM

Els conflictes formen part del nostre dia a dia i les aules del centres educatius no són una excepció. La gestió dels conflictes i la seua prevenció mitjançant el treball docent és clau per aconseguir un bon clima d'aula que millore el procés d'ensenyança- aprenentatge. Per tant, la finalitat d'aquest Treball de Final de Màster és fer una proposta pràctica basada en l'educació en valors que ajude a prevenir i resoldre conflicte partint del recurs didàctic dels curtmetratges.

D'aquesta manera, es proposen diverses activitats per treballar valors concrets dintre del aula però sempre partint d'un curtmetratge que tracte aquest determinat valor. El recurs didàctic del curtmetratge desperta gran interès per part dels estudiants i augmenta la seua motivació, beneficiant, d'aquesta manera, l'aprenentatge dels alumnes.

Amb aquesta proposta pràctica es pretén donar una opció interessant per treballar en l'educació primària que ajude a millorar l'àmbit social i educatiu de la vida quotidiana dels alumnes.

Paraules clau: prevenció de conflictes, resolució de conflictes, educació en valors, curtmetratge, educació primària, proposta d'activitats.

RESUMEN

Los conflictos forman parte de nuestro día a día y las aulas de los centros educativos no son una excepción. La gestión de los conflictos y su prevención mediante el trabajo docente es clave para conseguir un buen clima de aula que mejore el proceso de enseñanza- aprendizaje. Por lo tanto, la finalidad de este Trabajo de Final de Máster es hacer una propuesta práctica basada en la educación en valores que ayude a prevenir y resolver los conflictos partiendo del recurso didáctico del cortometraje.

De esta manera, se proponen diversas actividades para trabajar valores concretos dentro del aula, pero siempre partiendo de un cortometraje que trate este determinado valor. El recurso didáctico del cortometraje despierta gran interés por parte de los estudiantes y aumenta su motivación, beneficiando, de este modo, el aprendizaje de los alumnos.

Con esta propuesta práctica se pretende dar una opción interesante para trabajar en la educación primaria que ayude a mejorar el ámbito social y educativo de la vida cotidiana de los alumnos.

Palabras clave: prevención de conflictos, resolución de conflictos, educación en valores, cortometraje, educación primaria, propuesta práctica.

ABSTRACT

Conflicts are part and parcels of our daily life and schools' classrooms are not an exception. The conflict management and prevention through teaching work is key to achieve a good classroom atmosphere that improves the teaching and learning process. Thus, the purpose of this Final Master Project is to include a practical proposal based on education in values that helps the prevention and resolution of conflicts through the didactic resource of the short films.

Therefore, various activities are proposed in which different values are worked, but always starting from a short film that deals with this particular value. The didactic resource of the short film increases our students' interest and motivation; hence, it benefices the students' learning process.

This practical proposal provides an interesting option to work in primary education that improves the social and education environment of our students' daily lives.

Keywords: conflict prevention, conflict resolution, education based on values, short film, primary education, practical proposal.

2. INTRODUCCIÓ

Els conflictes estan presents en el nostre dia a dia, per tant, les aules de les escoles no són una excepció a aquesta afirmació. Com defèn Deval (2013), els alumnes estan destinats a trobar-se amb conflictes en l'entorn escolar amb altres companys o situacions. El concepte de conflicte fa referència, segons la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola, a un enfrontament que crea discussions, problemes, baralles a causa de la existència de més d'una forma de pensar per part de cada individu que forma part del conflicte (RAE, 2001).

No podem fer que els conflictes no apareguen en una classe ja que són part de l'aprenentatge però, com destaca Tuvilla (2004), el més important és com s'afronten i, si una persona es capaç de resoldre'l de manera pacífica gestionant les seues emocions i els seus sentiments.

A més a més, cal destacar que com s'afirma en l'article de Díaz (2006), l'escola té un paper clau en la prevenció de tots aquelles situacions negatives que fomenten un conflicte. D'aquesta manera, es necessària una educació amb valors, on els alumnes puguen adquirir aquells valors positius que fomenten la integració i que previnguen l'aparició de conflictes en el aula. L'escola, en aquest sentit, és una institució encarregada de la transmissió de valors positius per a la societat mitjançant les nombroses activitats que es duen a terme en el procés d'ensenyança i aprenentatge (Parra, 2003).

Una manera d'aconseguir aquest valors positius en l'educació és a partir del recurs del cinema. Segons una investigació realitzada i plasmada en l'article de Bonilla, Loscertales i Paez (2012), la utilització del cinema com un recurs didàctic en la transmissió de valors que previnguen possibles conflictes al aula, és una opció molt idònia per educar als alumnes i , per tant, per poder aplicar als centres educatius.

En aquest sentit, en aquest treball de final de màster, es pretén plasmar una proposta d'intervenció per a la prevenció i resolució de conflictes a través de la transmissió d'uns valors mitjançant la utilització de curtmétratges educatius com a punt de partida. Els curtmétratges s'utilitzaran com un recurs atractius que transmeten uns valors determinats als estudiants. Aquests valors, ajudaran a la prevenció dels conflictes i a la seua resolució pacífica mitjançant el diàleg entre els membres que formen part del conflicte.

Amb aquest treball, es pretén donar una opció fàcilment aplicable en el món de l'educació, tant en els diferents nivells d'educació primària de l'escoles com en l'entorn familiar dels estudiants, per poder potenciar la prevenció i resolució de conflictes en els xiquets partint d'un recurs que és considerat com atractiu i motivador per a ells. Per tant, es pot considerar de gran interès ja que pot aportar una xicoteta ajuda aplicable tant en el àmbit social com en el àmbit professional i que aporta beneficis per la societat.

La raó per la qual s'ha desenvolupat aquesta intervenció sobre curts educatius per fomentar la prevenció i resolució de conflictes és a causa de la meua formació en el Màster en Resolució de Conflictes en el Aula. Durant la seua formació, s'ha destacat la importància dels conflictes i la seua resolució de forma pacífica; per tant, en aquest treball s'aplicarà la resolució d'aquests a través de la transmissió d'uns valors mitjançant el recurs dels curtmétratges. Endemés, cal destacar que un altre motiu que justifica l'elaboració d'aquest treball és la informació positiva que existeix sobre aquest recurs i els nombrosos beneficis que s'han obtingut en l'aula on s'han aplicat el recurs del curtmétratges en el aula.

En aquest treball es pot veure un apartat de marc teòric on es treballar els tres conceptes claus d'aquesta proposta pràctica que han estat relacionats: els conflictes, els valors i els curtmétratges.

El primer punt del marc teòric recopilarà la teoria compartida pels experts sobre els conceptes de conflictes, la seua prevenció i la seua resolució, així com, la seua aplicació en els centres educatius i la seua justificació, tenint en compte el desenvolupament evolutiu dels alumnes.

El segon punt teòric es basarà en els conceptes de valors i educació en valors, la importància de la seua transmissió mitjançant el diàleg, es nombraran els valors considerats com essencials en aquesta proposta pràctica i es referenciarà la llei que recopila tota aquesta informació.

El tercer apartat teòric d'aquest treball tractarà sobre el recurs del curtmétratges per a la transmissió dels valors. En ell es parlarà del concepte de curtmétratge, dels beneficis d'aquest i es farà una síntesis de la relació obtinguda al llarg del marc teòric sobre conceptes de curtmétratges, valors i prevenció i resolució de conflictes dintre de l'àmbit educatiu.

A continuació es veurà una part pràctica on es proposarà unes activitats per al curs de tercer de primària basades amb tota la base teòrica anteriorment explicada.

En aquest apartat pràctic, en primer lloc, s'inclouran els objectius que es volen aconseguir, així com, les competències bàsiques, elements transversals i continguts que es treballaran.

Seguidament, s'inclourà l'explicació de les diferents activitats amb tots els elements bàsics a conèixer per dur-les a terme.

A continuació, es centrarà amb la metodologia emprada, la temporalitat de les activitats proposades, els recursos necessaris per dur-la a terme i la seua correcta avaluació.

Una vegada s'han plasmat la part pràctica i teoria del present treball, es passarà a realitzar unes conclusions sobre la proposta i s'inclouran els referents bibliogràfics emprats per a l'elaboració d'aquest treball.

Finalment, en aquest treball es troba un apartat d'annexos amb recursos útils que poden ser consultats ja que faciliten la posada en pràctica d'aquesta treball.

3. MARC TEÒRIC

En aquest apartat es podrà trobar una revisió i investigació bibliogràfica sobre aquells conceptes relacionats amb el present treball: curtmétratges, transmissió de valors i prevenció i resolució de conflictes.

El primer punt a desenvoluparà serà el de conflictes en el aula on es donarà detalls sobre aquest concepte i la seua aplicació. El segon punt a tractar serà el de l'educació en valors on s'informarà d'aquest concepte i es relacionarà amb el punt anterior, és a dir, amb la resolució i prevenció de conflictes. En tercer lloc, es parlarà del recurs del curtmétratge, es donarà una relació amb la transmissió de valors i, finalment, es relacionaran els conceptes de curtmétratges, valors i conflictes escolars.

Per poder completar aquest apartat, s'ha tingut en compte diferents recursos bibliogràfics que es troben referenciats i que també apareixen l'apartat de bibliografia.

3.1. CONFLICTES EN EL AULA

En aquest punt del marc teòric s'introduiran aspectes essencials del concepte de conflicte en el aula. D'aquesta manera, primerament, es parlarà del concepte de conflicte i dels seus tipus. Després es nombraran els elements que formen part d'un conflicte i, seguidament, es nombraran les causes que solen originar els conflictes en el aula.

Una vegada destacats els punts claus dels conflictes escolars, es donarà informació sobre la resolució i la prevenció de conflictes. Aquests dos conceptes estan íntegrament relacionats, sempre han d'anar junts i s'han de tenir en compte en qualsevol centre educatiu.

Seguidament, es centrarà amb la gestió dels centres de la prevenció i resolució de conflictes en el aula.

Finalment, ens centrarem en el concepte de conflictes tenint en compte la perspectiva evolutiva dels alumnes als quals està destinada aquesta proposta pràctica, és a dir, als alumnes de tercer de primària.

3.1.1. CONCEPTE I TIPUS DE CONFLICTES

Són varis els autor que han donat una definició al concepte de conflicte escolar, en aquest cas, ens centrarem en la definició de Maria Dolores García Ruiz la qual afirma que un conflicte és:

Una acció intencional i que provoca dany. El conflicte pot mostrar-se de forma física o verbal per part d'un membre de la comunitat educativa, és a dir, per part dels estudiants, docents o pares. A més a més, per ser escolar ha de tindre lloc en les instal·lacions del centre educatiu o en altres espais que estan relacionats, per exemple, el lloc on està desenvolupant-se una activitat extraescolar concreta (García Ruíz, 2015, p. 32).

Els motius que causen un conflicte són múltiples, però tots tenen una cosa en comú, provoquen un malestar a la persona que s'enfronta a ells. Els conflictes en el aula són, normalment, un obstacle per poder dur a terme una classe i per poder obtenir els resultats que s'esperen ella (Barreiro, 2007).

Existeixen diverses classificacions sobre els tipus de conflictes, continuant amb l'autora M.Dolores García Ruiz (2015), aquesta els classifica de dos formes que són compartides per diversos autors.

La primera classificació també va ser compartida per diversos autors, com és el cas de Moore (2014). Aquesta classificació és la següent:

- **Conflictes de relació:** són causats per emocions negatives quan apareix un comunicació entre els diferents membres considerada com a molt baixa o inexistent i conductes negatives repetitives. Aquests conflictes poden provocar problemes innecessaris que condueixen a discussions i, fins i tot, a conflictes nombrats per l'autora com "destructius".

- **Conflictes d'informació:** apareixen a causa de la falta d'informació per part d'una persona o quan una persona processa de forma incorrecta una informació que li ha estat donada. D'aquesta manera, aquest individu pot actuar de forma poc correcta a causa d'aquesta informació errònia i és tracta d'un conflicte considerat per l'autora com "innecessari".

- **Conflictes d'interessos:** apareixen quan una persona actua d'una manera determinada per tal d'aconseguir un benefici propi sense tindre en compte les conseqüències que aquest fet pot provocar a una altra persona.

- **Conflictes de valors:** apareixen quan existeixen unes creences considerades com incompatibles entre diferents persones. No s'ha d'oblidar que,

cap la possibilitat que dues persones tinguen valors diferents però puguen conviure en harmonia. Però també cap l'opció contrària que provocarà un conflicte que apareixerà quan una d'aquestes dues persones intenta imposar de forma forçosa els seus valors o creença a l'altra persona.

- **Conflictes intrapersonal:** apareixen quan el conflicte apareix entre diversos individus. El motiu pot ser divers, poden tenir diferents idees, pensaments contraposats, emocions no compartides... que entren en coalició entre ambdues persones.

- **Conflictes intragrupal:** aquest tipus de conflicte apareix dintre un mateix grup que sol ser d'un tamany menut.

- **Conflictes intergrupals:** aquest conflicte apareix entre dos grups diferents.

Una altra classificació de conflictes que explica M.Dolores García Ruiz i que es compartida per autors com Viñas (2004) és la següent:

- **Conflictes de poder:** aquests estan relacionats amb les normes.

- **Conflictes de relació:** apareixen quan hi ha una diferència de poder entre les dues persones que se està desenvolupant el conflicte.

- **Conflictes de rendiment:** apareixen per motius relacionats amb el currículum, és a dir, quan l'estudiant no comparteix el que el centre li ofereix i aquest té unes seues necessitats diferents que no pot cobrir amb el que se li ofereix.

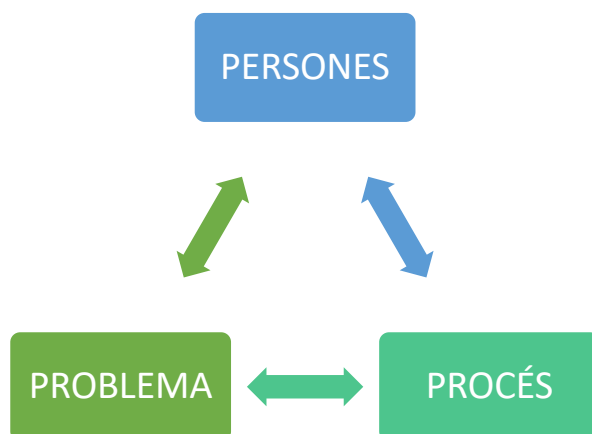
- **Conflictes interpersonals:** els conductes apareixen entre els diferents membres que formen centre educatiu. Es tracta d'un conflicte que apareix en el centre però és un reflex de la societat on està ubicada el centre educatiu.

3.1.2. ELEMENTS D'UN CONFLICTE

Els autors Binaburo i Muñoz (2007) defensen la idea de què per poder intervenir en un conflicte de forma satisfactòria és essencial conèixer els elements que componen a aquest conflicte. Aquests autors consideren que els elements que componen un conflicte són: el problema, les persones i el procés.

Figura 1.

ELEMENTS DEL CONFLICTE

Nota: En aquest esquema es poden veure els tres elements que intervenen en un conflicte. Tots aquests tres estan relacionats i qualsevol canvi en un d'aquests elements produirà un canvi en la resta d'elements. (Binaburo i Muñoz 2007)

A continuació es passarà a explicar aquests tres conceptes compartits pels autors:

- **Les persones:** són aquells individus que s'han vist involucrats en el conflicte.
- **El procés:** fa referència a tot el que ha passat abans de què aparegui el conflicte que tinga relació en ell i que ha provocat aquest conflicte entre les persones.
- **El problema:** fa referència a les posicions dels individus cap al conflicte, és a dir, el que es defensa, les necessitats que han tinguts els membres, els seus interessos personals...

Tots aquests elements que formen un conflicte estan relacionats entre sí i és crucial estudiar cadascun d'aquests per poder resoldre'l de forma positiva.

3.1.3. CAUSES DELS CONFLICTES

Diversos autors han estudiat les causes dels conflictes. En aquest apartat es pretén compartir les causes des de la perspectiva de dos autors diferents.

Per una banda, com va afirmar Jares (1992), citat en Pérez-Archundia i Gutiérrez-Méndez (2016), comparteixen la idea de què l'origen dels conflictes en les institucions escolars es pot ser estudiat per quatre categories distintes i que estan relacionades entre elles:

- **Ideològiques-científiques:** quan hi han idees pedagògiques, ideològiques, organitzatives o cultures escolars distintes entre els membres.

- **Relacionades amb el poder:** estan relacionades amb el control organitzatiu, accés dels recursos, promoció professional i presa de decisions.

- **Relacionades amb l'estructura:** estan relacionades amb confusions de les metes i funcions, aïllament, falta de fortalesa organitzativa... per part de les persones involucrades en els conflictes.

- **Relacionades amb qüestions personals i de relació interpersonal:** causades per l'estima pròpia, la inseguretad, la insatisfacció personal, la falta de comunicació o les desigualtats entre les persones que intervenen en el conflicte.

Per altra banda, autors com és el cas de Binaburo i Muñoz (2007) defensen que les variables que poden desencadenar un conflicte en centre educatiu són les següents:

- **Diferències i defectes de personalitat:** quan una persona troba una deficiència o un aspecte negatiu en la persona amb qui té un conflicte determinat.

- **Activitats de treball interdependents:** quan es comparteix un treball i un dels dos membres mostra desinterès o falta de motivació i per tant, la seua producció de treball no és considerada com la més adequada per part del seu company de treball.

- **Objectius i metes distintes:** quan allò que es pretén aconseguir és incompatible al què pensa una altra persona.

- **Recursos compartits:** quan es comparteixen els recursos i un dels membres pensa que ell aporta molt més que un altra persona o que aquesta no aporta res.

- **Diferències d'informació i percepció:** cada membre pot seleccionar una informació de forma diferent i pot produir un conflicte a l'hora de prendre una decisió.

3.1.4. PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

L'objectiu d'aquest apartat és definir els conceptes de prevenció i de resolució de conflictes en el aula. Al llarg d'aquest punt, mitjançant les seues definicions es podrà veure com aquests dos aspectes estan molt relacionats i com són claus per obtenir beneficis en l'educació.

Segons el Diccionari d' Acció Humanitària i Cooperació al Desenvolupament es podria definir el concepte de prevenció de conflictes com "el conjunt d'accions dutes a terme a curt, mitjà o llarg termini que tenen com a fi evitar l'emergència d'un conflicte entre parts enfrontades o impedir la seua escalada fins a una situació de violència oberta o la seua reaparició" (Perez, 2008).

Padoja et ál. (2005), en la seua publicació del ministeri d'educació i ciència, defensen la idea de que la prevenció és la millor forma de poder tractar qualsevol conflicte ocorregut. A més a més, destaquen la importància de programes de prevenció desenvolupats en els centres educatius ja que aquest demostren uns millors resultats quan s'intervé cap a un conflicte escolar. En aquests programes és essencial la implicació de tots els sectors que formen part de la comunitat educativa.

Flecha i García (2007) afirmen que els centres educatius que opten per treballar en la prevenció de conflictes en el aula generen una millor convivència entre tots els membres que formen part de la comunitat educativa. Tanmateix, aquest fet contribueix a facilitar el procés d'ensenyança-aprenentatge ja que un millor clima de convivència ajuda a l'hora d'impartir l'ensenyança.

Es podria definir el concepte de resolució de conflictes com l'alternativa a les disputes, a la forma de resoldre un conflicte de forma pacífica (Girard i Koch, 2001).

Hi ha diverses paraules que estan íntegrament relacionades en la resolució de conflictes ja que són essencials perquè es puga resoldre un conflicte de forma positiva. Estes paraules podrien ser: negociació, conciliació, mediació, investigació i mediació. A continuació, es passarà a explicar tots aquests termes nombrats:

- **La negociació:** és un procés voluntari en què les dues parts que formen part d'un conflicte intenten arribar a un acord. Este acord ha de defensar els interessos de les dues parts.

• **La conciliació:** és un altre procés voluntari on fa falta d'un tercer per dur-la a terme. En ell, la tercera persona reuneix les dues persones que formen part d'un conflicte per poder parlar i portar la informació necessària per poder resoldre aquest conflicte.

• **La mediació:** és un altra participació voluntària on fa falta d'un tercer perquè es pugui desenvolupar. Aquesta tercera persona és l'encarregada de buscar els interessos dels participants dels conflictes i ajuda a resoldre les diferències entre aquests.

• **La recerca de la informació:** és un altre procés on és necessària la participació d'un tercer. Esta tercera recomana arribar a acords que van més enllà dels interessos de les persones que participen en un conflicte i té en compte el context on ha tingut lloc el conflicte.

• **L'arbitratge:** és una participació voluntària on també participa una tercera persona. En ella, aquesta tercera persona defineix un acord entre les dues persones que participen en el conflicte tenint en compte les necessitats, interessos i posició d'aquests.

3.1.5. GESTIÓ DE PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES EN ELS CENTRES EDUCATIUS

Les accions encaminades cap a la prevenció i la resolució de conflictes en el aula es troben dintre del Pla d'igualtat i convivència (PIC) que tots els centres han de tindre dintre del seu Projecte Educatiu de Centre (PEC), tal i com aparèixer referenciat en les instruccions d'inici d'aquest curs escolar en la Resolució de 20 de juliol de 2021. Per tant, tots els centres educatius han de comptar en estes accions per aconseguir un correcte funcionament del seu centre.

El Pla d'igualtat i convivència té com objectiu “ la promoció de la igualtat, la coeducació, el respecte a la diversitat sexual, de gènere i familiar, la convivència, la prevenció dels conflictes i la gestió pacífica d'aquests” (Ordre 62/2014, de 28 de juliol, p.19269). Aquest pla ha d'incloure segons la normativa, entre altres aspectes claus, “mesures i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre” (p.19271).

Així mateix, dintre del reglament de regim intern (RRI) podem trobar les mesures que fomenten la prevenció i resolució de conflictes en el aula. El reglament de règim intern és un instrument bàsic per a la consecució d'un adequat clima al centre educatiu, també és considerat com la norma interna del centre que regula la convivència de tots els membres de la comunitat educativa (Resolució de 20 de juliol de 2021).

Per tant, la prevenció i la resolució de conflictes en el aula és un aspecte que tots els centres han de tindre en compte. Els docents han d'elaborar, aprovar, fer un seguiment i avaluar sempre amb una bona coordinació el pla d'igualtat i convivència (Decret 253/ 2019). Així com, els centres han de comptar amb un reglament de regim intern elaborat per l'equip directiu i els docents del centre. Dintre d'aquest pla i reglament es trobarien totes les mesures i accions encaminades a gestionar la prevenció dels conflictes així com la seua resolució de forma pacífica.

3.1.6. PERSPECTIVA EVOLUTIVA EN ELS CONFLICTES

La psicologia evolutiva és la ciència encarregada d'estudiar el desenvolupament de les persones al llarg de la seua vida tenint en compte totes les seues dimensions i aquest estudi va des de la concepció d'un ésser humà fins a la seua mort (Ana Fass, 2018).

Per poder analitzar els conflictes és essencial tindre en compte l'etapa evolutiva de la persona de les quals estem parlant ja que gràcies a ella podrem saber si es tracta d'un comportament típic de l'edat o, pel contrari, si el comportament d'un estudiant no es pot justificar amb l'edat cronològica a la qual pertany. Endemés, els dubtes que sorgeixen a causa del desconeixement psicoevolutiu de l'alumne pot provocar problemes, creences addicionals o etiquetes en el xiquet a l'hora d'afrontar la seua intervenció que podrien desencadenar en conseqüències molt negatives en el alumne (Mardomingo, 2002).

Com que aquesta proposta pràctica està dissenyada per a un grup de tercer de primària, passarem a analitzar aquells aspectes importants a tenir en compte en aquesta etapa evolutiva per poder afrontar els conflictes que puguem aparèixer dintre del aula de primària. Per incloure aquestes característiques s'ha tingut el llibre "Psicología del Desarrollo Infancia y Adolescencia" (Berger, 2007).

Els alumnes de tercer de primària, és a dir aquells que tenen 8 o 9 anys, ja tenen la capacitat de manejar situacions conflictives. Per poder afrontar aquestes situacions els xiquets poden centrar-se en el problema, en la importància de formar part d'un grup o poder evitar el problema resolent-lo donant-se la culpa a si mateix.

En aquesta etapa es desenvolupen moltes les destreses cognitives, l'empatia i el propi control; per la qual cosa, es millores les relacions socials entre els xiquets de la mateixa edat cronològica i totes les competències que es relacionen en aquesta, entre elles, la resolució de conflictes.

També caldria destacar la importància de la posició de l'estatus sociomètric en què es troben els alumnes involucrats en un conflicte ja que aquest influirà en les relacions entre els iguals. D'aquesta manera, podríem trobar diferents tipus de alumnes:

- Alumnes populars: aquells que compleixen les normes, solen resoldre els conflictes amb facilitat, son elegits per els companys i solen tindre moltes amistats.

- Alumnes rebutjats: són aquells alumnes que no són elegits per els seus companys o són elegits per alguna cosa negativa.

- Alumnes ignorats: aquells alumnes no són elegits pels els companys perquè moltes vegades estan oblidats per la resta.

- Alumnes controvertits: són elegits per els seu grup d'amics però no per altres estudiants que no formen part del seu grup.

Endemés, en aquesta edat els alumnes poden optar per diferents estratègies a l'hora d'afrontar un conflicte entre els iguals. Aquestes estratègies són les que es troben a continuació:

- Estratègies positives: fan referència a aquelles en què l'alumne no empra la violència, busca l'acord entre els participants d'un conflicte mitjançant el diàleg.

- Estratègies agressives: aquestes estratègies violen els drets dels altres participants podent ocasionar danys i empitjorant el conflicte social aparegut.

- Estratègies passives: aquestes apareixen quan el xiquet no afronta el conflicte, sinó tot el contrari, s'aparta d'ell i busca que altres persones el resolguen ja que té una carència de recursos cognitius, afectius i/o conductuals.

- Estratègies basades en buscar a l'autoritat: apareixen quan els alumnes no afronten per si sols un conflicte en que es veuen involucrat, sinó que busquen als adults perquè el solucionen.

Així mateix, és clau nombrar el desenvolupament moral d'aquesta edat. Els alumnes de tercer de primària haurien d'estar dintre de la etapa convencional segons la teoria de Kohlberg. En aquesta etapa es té en compte les altres persones amb qui es relaciona el xiquet, és a dir, es pensa que allò que està bé és el que la gent espera d'una persona. En aquesta etapa, els infants actuen de forma apropiada per la necessitat de ser bones persones tant per a un mateix com per a la resta. Així doncs, també és clau cuidar dels altres propers, es creu en la importància de seguir unes normes establertes i apareix la figura d'autoritat (Kohlberg, 2008).

3.2. EDUCACIÓ EN VALORS

Al llarg d'aquest segon punt teòric s'explicarà què és l'educació en valors. Per aconseguir-ho, en primer lloc, és parlarà del concepte d'educació en valors. Després, se centrarà amb el concepte de valors i la seua classificació. A continuació, es parlarà de la millor forma de transmetre els valors: el diàleg. Seguidament, es veurà la relació dels valors en la prevenció i la resolució de conflictes en el aula. Una vegada acabat aquest punt, es centrarà en aquells valors considerants en aquest treball com a fonamentals ja que seran aquells que es treballaran en la proposta pràctica. Finalment, es referenciarà la llei que recopila el currículum de l'assignatura que inclou tot l'anteriorment explicat, és a dir, la matèria de valors socials i cívics.

3.2.1. CONCEPTE D'EDUCACIÓ EN VALORS

Com defèn Brezinka (1990, p.121) citant a Quintana Cabanas (1998), l'educació en valors fa referència a "la transmissió de virtuts cíviques i deures que són imprescindibles per a conviure amb els demés". Com defèn Quintana "les persones necessiten que en el seu entorn hi haja alguna cosa estable: uns béns culturals transmesos, tradicions i, amb això, també unes formes d'interpretar el món i unes normes estables per a la vida, endemés d'una coalició social".

L'educació en valors es definida per l'autor Vila com:

Aquella que consisteix en explicar que és la solidaritat o la llibertat, posar exemples i fer exercicis al respecte, en els quals es veguen les bondats d'un comportament just o tolerant. Educar en valors és donar sentit als valors mitjançant la seua posada en pràctica, per tant, serà aleshores necessari que els xiquets i les xiquets participen en qualsevol context educatiu aprenent sobre eixos valors des de la pròpia experiència i compartint els mateixos en un context vivencial. (Vila, 2006, p.7)

Els valors apareixen en el currículum actual d'educació primària en el Decret 108/2014, que estableix el currículum d'educació primària a la Comunitat Valenciana, en ell s'especifica que:

“És necessari disposar d'un currículum en què valors, sabers, pràctiques i comportaments tinguen com a finalitat comuna aconseguir que en el futur les alumnes i els alumnes participen plenament en una societat tolerant, solidària, responsable i dialogant. En definitiva, ser membres actius d'una societat democràtica garant dels drets de tots sense exclusió” (p.16444).

A més a més, en aquesta normativa s'afirma que “ educar en valors hauria de ser el denominador comú en l'àmbit educatiu”. Per tant, és essencial que els estudiants adquirisquen certs valors que fomenten un bon clima d'aula que ajudarà a la millora de l'educació i a la resolució de forma pacífica de conflictes en el aula.

Per tant, es considera que el procés d'ensenyança- aprenentatge és clau per ensenyar coneixements, procediments, normes, però també per a la transmissió de valors essencials per a la humanitat (Mugarra, Pérez, i Mendoza, 2011).

3.2.2. CONCEPTE DE VALORS I CLASSIFICACIÓ

El concepte de valor pot ser definit de diverses formes segons l'àmbit que l'analitzem (Arufe, 2011). Aquest autor citant a la Real Academia Española de la Lengua (RAE) defineix el concepte de valor com “la qualitat que posseeixen algunes realitats, considerades bens, per tant, són estimables. Els valors tenen polaritat en quant són positius o negatius, i jerarquia en quant són superiors o inferiors”. En aquest treball, ens centrarem en aquells valors positius que ajuden a la prevenció i la resolució de conflictes en el aula.

Altra definició podria ser la donada per Toro (2005, p.296) que defineix el terme de valors com “una qualitat física, intel·lectual, psicològica o moral d’algú”. O la de Ruíz (2004, p.15) que nombra la paraula valors com “qualitats de la realitat material i humana que ens permeten preferir les manifestacions de dita realitat, que són o ens pareixen més òptimes”.

Són diversos els autors que han fet una classificació sobre els valors. Una classificació proposta és la de Ortega i Gasset (1991; en Pérez, 2008). Aquesta classificació és la següent:

- **Valors sensibles:** en ells apareixerien els valors de plaer, dolor, alegria i pena.

- **Valors útils:** en ells apareixerien els valors de capacitat o incapacitat, eficàcia o ineficàcia.

- **Valors vitals:** en ells apareixerien els valors de salut o malaltia, forteses o debilitats

- **Valors estètics:** en ells apareixerien els valors de bellesa o lletjor, elegància o inelegància, harmonia o caos.

- **Valors intel·lectuals:** en ells apareixerien els valors de veritat o falsedat, coneixement o errors.

- **Valors morals:** en ells apareixerien els valors de justícia o injustícia, llibertat o esclavitud, igualtat o desigualtat, honestedat o deshonestedat, solidaritat o insolidaritat, tolerància o intolerància.

- **Religiosos:** en ells apareixerien els valors de sagrats o profano.

Com defensa Pérez (2008), dintre del món de l’educació, ens podríem centrar, segons la classificació anterior, en els valors morals. Aquest autor, citant (Cortina, 1996), especifica quins són els factors que fan que un valor siga moral. Perquè un valor siga moral ha de:

- **Dependre de la llibertat humana,** és a dir, les persones són les que decideixen si volen realitzar-lo o no. D’aquesta manera, valors com la bellesa quedaria exclòs ja que no està en mans de l’èsser humà; en canvi, si que trobaríem valors com la solidaritat o la justícia.

- **Han d’atribuir-se als humans,** no als objectes, a les plantes o als animals. No es pot atribuir valors com la bondat a la naturalesa, per exemple.

• **Són universals**, vàlids per a tothom, és a dir, es poden aplicar a qualsevol persona.

3.2.3. VALORS I DIÀLEG

Com s'ha vist en el punt anterior, els valors claus en l'ensenyança són els morals i l'escola juga un paper essencial per a poder adquirir aquests. Per aconseguir-ho, com destaquen (Mugarra, Pérez, i Mendoza, 2011), és important el mètode emprats per a la seua ensenyança.

Aquests defenen la importància de crear un clima de reflexió, de debat i de diàleg per a poder dur a terme una educació basada en els valors fonamentals per als estudiants.

Així mateix, podem veure que són diversos els autors que comparteixen la idea de la importància del diàleg per a la transmissió de valors com es exemple de Ruíz (2004). Aquest destaca la idea de què per dur a terme una educació en valors, és necessari crear un espai d'autonomia per parts dels alumnes, un espai de racionalitat i de de propiciar el diàleg en l'aula per part dels alumnes per poder aconseguir uns coneixements moral per parts dels estudiants.

El diàleg ha de ser entre els estudiants, entre el docent i els estudiant, però també hi ha un altre componen que no hem d'oblidar i que també defèn aquesta autor, que és el diàleg entre l'escola i les famílies. Hem de fer participes a les famílies en el desenvolupament integral dels alumnes i per a la transmissió d'uns valors que faciliten la socialització dels estudiants.

Però que és el diàleg? El diccionari de la llengua espanyola defineix el terme diàleg com “ la pàtica entre dues o més persones, que alternativament manifesten les seues idees o afectes”. Tanmateix, per poder comprendre el seu significat podem veure com la RAE descompon aquesta paraula en dos elements, “diá” que vol dir “ a través de, de un costat a un altre” i “logos” que significa “ raó, paraula”. Per tant, dialogar seria alguna cosa més que conversar, alguna cosa més que comunicar-se entre si dues o més persones.

Perquè un diàleg pugua dur-se a terme és imprescindible que tinga uns elements concrets: el oient, el parlant i els enunciats (Vega, 2002). A continuació es passarà a especificar aquests elements dintre de l'aula:

• **L'oient:** l'estudiant començarà exercint aquest rol i poc a poc aconseguirà el següent rol que explicarem a continuació.

• **El parlant:** aquest rol també serà exercit per l'estudiant, una vegada escoltat el que necessita. Mitjançant la paraula, s'expressarà, respondrà, participarà, canviarà opinions amb la resta, és a dir, apareixerà una comunicació que és la base del diàleg.

• **Els enunciat:** fa referència a allò que expressen les persones que formen part d'un diàleg. Aquest han de tindre contingut i forma per poder ser compresos.

3.2.4. VALORS I PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Com hem vist anteriorment, a través del diàleg es pot transmetre uns valors concrets per fer possible una convivència amb el món que ens envolta.

Aquests valors transmesos de forma dialògica, ajudaran a la resolució de problemes o conflictes que poden aparèixer en la convivència dintre del àmbit educatiu (Vila, 2006).

Mitjançant la posada en pràctica dels valors en l'educació, s'aconsegueix que apareguen unes estratègies mediadores que són efectives per a la prevenció i la resolució de conflictes educatius.

L'educació basada en la transmissió de valors de cooperació, respecte, tolerància, igualtat... en definitiva, podríem afirmar que aquesta educació promou la no violència. D'aquesta manera, un dels seus principis claus que defèn Ramón Alzate és ensenyar a aprendre a resoldre conflictes que solen estar presents en la nostra societat a causa de la diversitat d'interessos entre la gent. Com aquest afirma " Quan s'educa, es transmet una escala de valors, una actitud crítica, un compromís, una autonomia, un diàleg, una participació. És transmet una cultura de pau fonamentada en aquests valors" (2010).

L'educació basada en la transmissió de valors ajuda a entendre els conflictes, endemés que propicia la comunicació entre els estudiats per ser capaços de resoldre els conflictes de forma positiva i deixant de banda la violència (Alzate, 2010).

3.2.5. VALORS FONAMENTALS EN L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

En aquest punt es pretén introduir aquells valors més importants que haurien d'estar presents en l'educació primària. Aquests valors es tindran en compte en la proposta didàctica que es troba en un altre punt d'aquest treball.

Tots els valors que es troben a continuació explicats, tenen un ordre específic que han de ser complits per poder aconseguir l'últim valor que és la resolució pacífica de conflictes tenint en compte els valors anteriorment nomenats. Endemés cal destacar que són continguts que han de ser treballats en nivell al qual aplicaré la meua unitat didàctica tenint en compte el Decret 108/2014. Aquests valors són:

- **IDENTITAT:** aquest concepte és definit per la RAE com “ el conjunt de trets propis d'un individu o d'un col·lectiu que els caracteritzen”. Al Decret 108/2014 aquest és uns dels primers valors a treballar en educació primària i està relacionat amb l'acceptació de les qualitats que identifiquen a ú mateix.

- **AUTOESTIMA:** el diccionari de la llengua espanyola el defineix com “la valoració generalment positiva d'un mateix”. També és tracta d'un altre contingut relacional amb l'anterior que hauria de estar treballat en els centres educatius, segons el Decret 108/2014 fa referència a la imatge positiva d'un mateix.

- **RESPECTE:** A la RAE es relaciona el respecte amb la veneració o el acatament que es fa a algú. El respecte implica el mirament, la consideració i la deferència. Segons el Decret 108/2014 aquest concepte es basa en el respecte en les relacions interpersonals, en l'acceptació de les diferències personals que es puguin trobar, sempre compartint pensaments constructius cap als demés.

- **COMPANYERISME:** La RAE defineix el companyerisme com “ el vincle existent entre companys que fomenta l'harmonia i la bona correspondència entre ells”. Al Decret 108/2014 el concepte de companyerisme tindria un paper clau poder aconseguir una bona relació entre els estudiants

- **RESOLUCIÓ DE CONFLICTES:** Aquest concepte ja ha estat definit en punts anteriors i seria l'últim objectiu a aconseguir en aquesta proposta pràctica. Per dur-ho a terme, seria essencial en primer lloc, conèixer-nos com som i saber voler-nos amb les nostres característiques i, en segon lloc, respectar als demés i ser bons companys; és a dir, adquirir els valors anteriorment nomenats. Pel que fa al Decret 108/2014, la resolució de conflictes hauria de basar-se en el diàleg i

es consistiria en afrontar els obstacles o malentesos que puguin aparèixer sempre amb un clima de calma i respecte.

3.2.6. VALORS EN EL CURRÍCULUM

El Decret 108/2014 estableix el currículum d'educació primària a la Comunitat Valenciana. En ells, apareixen les diferents matèries que han de dur-se a terme en l'aula, entre elles, troben l'àrea de valors socials cívics que es troba dintre de les àrees específiques del currículum.

L'assignatura de valors socials cívics és de lliure elecció, per tant, els pares o mares dels alumnes podran optar a l'elecció d'aquesta assignatura o la de religió (Reial Decret 126/2014). Aquesta assignatura es podrà cursar al llarg de tots els cursos d'educació primària.

Encara que el Decret 108/2014 aposta per educar en valors, on totes les matèries haurien de tindre en compte aquest principi, aquest decret inclou tots els continguts a treballar en una assignatura específica sobre valors, és a dir, l'assignatura de valors socials i cívics.

L'àrea de valors socials i cívics està diferenciada en tres blocs diferents: el bloc de " la identitat i al dignitat de la persona", el bloc de " la compressió i el respecte de les relacions personals" i el bloc de " la convivència i els valors socials" (Decret 108/2014, p.16444).

El primer bloc, el bloc de "la identitat i dignitat de la persona", té com a finalitat el autoconeixement i l'autoestima de l'alumne. Aquests aspectes són considerats com el primer aspecte a treballar ja que a partir d'aquest s'establiran les relacions amb els companys on es treballaran diferents aspectes que es trobaran en el següent bloc.

El segon bloc, el bloc de " la compressió i el respecte de les relacions personals", es basa amb les relacions positives amb el demás i l'acceptació de les diferències entre les persones.

El tercer bloc, el bloc de " la convivència i els valors socials", es basa en aquells principis que s'haurien d'adoptar per tal de poder conviure en una societat democràtica.

En la proposta pràctica d'aquest treball, es treballaran els valors de: identitat, autoestima, respecte, companyerisme i resolució de conflictes. Tots aquests valors es troben dintre del currículum de l'àrea de valors socials i cívics.

Aquests valors tenen un ordre específics ja que en primer lloc, es treballaran els valors d'identitat i autoestima que es trobarien dintre del primer bloc del currículum d'aquesta àrea; en segon lloc, es treballaran els valors de respecte i companyerisme que es trobarien dintre del segon bloc de continguts i; finalment, es treballaria amb la resolució de conflictes que es trobaria dintre del tercer bloc i que seria la culminació d'aquest treball que sols es podrà aconseguir aplicant els valors anteriorment nomenats.

3.3. CURTMETRATGES EN L'EDUCACIÓ

En aquest tercer apartat teòric es centrarà en el recurs dels curtmetratges en l'educació. Per tant, en primer lloc, es centrarà l'explicació cap a la transmissió de valors gràcies als curtmetratges. En segon lloc, es parlarà del gran recurs didàctic que són els curtmetratges per a l'educació. Seguidament, es nomenaran alguns dels beneficis que els curtmetratges aporten en el procés d'ensenyança-aprenentatge. En últim lloc, es farà una síntesis de la relació dels tres conceptes claus d'aquest treball: curtmetratge, valors i prevenció i resolució de conflictes en el aula.

3.3.1. CURTMETRATGES I LA TRANSMISSIÓ DE VALORS

Els curtmetratges són "pel·lícules curtes i d'una precisa duració" (RAE). No hi ha una duració exacta però, però, generalment un curtmetratge dura trenta-cinc minuts o menys.

Com destaca Martínez "el cine és un mitjà de comunicació i per tant es necessari interpretar els seus resultats per descobrir què ens vol comunicar" (2003, p.46). D'aquesta manera, els recursos cinematogràfics com són els curts poden transmetre diferents valors als espectadors. Els estudiants poden aprendre d'altres, en aquest cas, d'allò que transmeten els personatges dels curtmetratges mitjançant la observació d'aquests.

Hi ha diferents autors que comparteixen l'afirmació anterior com és el cas de Alonso i Pereira (2000). Aquestes destaquen la idea de què a través de l'ús del cinema en l'educació, es pot accedir a diferents recursos informatius i pràctics, a valors tant individuals com aquells que fomenten les relacions entre

les persones, a certes actituds positives i a competències bàsiques com és l'observació o la capacitat crítica.

Mitjançant aquest recurs cinematogràfic es pot aconseguir la transmissió de certs valors als nostres alumnes com demostra la investigació feta per el doctor José Bonilla, la doctora Felicidad Loscertales i Maria de las Mercedes Páez en 2012.

En aquesta investigació, mostrava com mitjançant l'ús del cinema es modificaven certes conductes negatives dels alumnes i aquest fet pretenia millorar les relacions entre els membres de la comunitat educativa, obtenint d'aquesta manera, millors resultats en el procés d'ensenyança i aprenentatge en el centre.

3.3.2. CURTOMETRAGES COM RECURS DIDÀCTIC

El curtmetratge és un recurs alternatiu que es pot emprar en front situacions reals dintre de l'aula (Díaz, 2014). Es considerat com "recurs alternatiu" ja que, com destaca Ana María Díaz, apareix com " una mesura desesperada en front la impossibilitat de dur a terme la tasca docent mitjançant ferramentes pedagògiques convencionals"(Díaz, 2014, p.192). Aquesta autora destaca que la transmissió de continguts a través d'uns mètodes conservadors no motiva als estudiants; aquesta falta d'implicació dels estudiants fomenta el que és conegut com el abandonament escolar.

Per tant, el que pretén destacar Díaz és la importància d'incrementar l'interès dels alumnes que mitjançant el recurs didàctic dels curtmetratges, coneguts per aquesta autora com una forma de transmetre art i valors, optimitzem l'aprenentatge transmès.

Altres autors defenen aquesta postura com és el cas de Buitrago i Pereira. Aquestes consideren el cinema com un recurs educatiu de gran importància ja que els poden traure molts beneficis educatius d'ells sempre i quan es faça un bon ús d'aquest, és a dir, s'han d'elegir i tractar de forma adient les pel·lícules a treballar en l'aula. Aquest consideren el cinema com " una ferramenta per a millorar la qualitat de l'educació en casa i el centre escolar" (2006, p.33).

Endemés, aquestes autores afirmen que cada vegada hi ha més docents que aposten pel recurs del cinema en les seues metodologies d'ensenyança

dintre de l'aula. Molts d'ells busquen formar-se en aquest àmbits amb programes d'innovació que són oferts per nombroses universitats (Buitrago i Pereira, 2016).

El cinema és considerat com una ferramenta útil pels autors, Niño i Pérez (2005), que destaquen els grans fins educatius que aquest recurs té. El cinema millora la comprensió per part dels alumnes, incrementa l'interès en front a l'educació, incrementa la capacitat crítica dels estudiants i és un gran recurs que reforça els temes que se estan tractant en el aula.

Els recursos cinematogràfics poden ser emprats tant com un punt de partida, com una estratègia interdisciplinària i globalitzada. Aquest recurs condueix l'ensenyança cap a un camí d'aprenentatge significatiu, tangible i experimental (Almagro, 2009).

3.3.3. BENEFICIS DELS CURTMETRATGES

L'ús de recursos cinematogràfics en l'educació, com és el cas de curtmetratges, són considerats com uns recursos molt poderós com destaca Alonso i Pereira (2000). D'aquesta manera, són nombrosos els beneficis que aquests aporten. A continuació, es passarà a explicar alguns d'aquesta aspectes positius nombrats per diferents autors.

En primer lloc, nombrarem els beneficis especificats per Martínez (2003):

- Els alumnes es familiaritzen en alguns dels aspectes que estan relacionats amb el món audiovisual com és la il·luminació, vestimenta, personatges...

- Es fomenta i millora la capacitat crítica dels espectadors.

- Es transmeten certs valors positius individuals i que fomenten la convivència.

- Es millora la convivència mitjançant la transmissió de certs missatges que apareixen en els curtmetratges.

Altres aspectes positius citats pels autors Guichot i Merino són els següents (2016):

- Els curtmetratges tenen un gran poder d'atracció cap als espectadors, i per tant, desperta un gran interès per parts dels alumnes l'ús d'aquest recurs.

- Aquest recurs té una gran capacitat d'entreteniment i de diversió cap als espectadors, d'aquesta manera, despertariem l'interès dels nostres estudiants.

- Es poden ensenyar nombrosos continguts que es troben presents dintre del currículum amb aquest recurs didàctic.

- La visualització de certs curtmetratges pot aconseguir modificar certes conductes dels espectadors.

- Els alumnes poden identificar certs valors com positius en els curts i aprendre a apreciar-los.

Els autors Guichot i Rueda (2010) comparteixen en el seu article la idea d'atracció nombrada anteriorment, endemés afegeixen dos aspectes positius més:

- Mitjançant el recurs dels curtmetratges aconseguixes un aprenentatge durador per la seua gran atracció per part dels estudiants.

- Aquest recurs fomenta l'aprenentatge interdisciplinari de diferents matèries.

3.4. CURTMETRATGES, VALORS, PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Com hem vist anteriorment, els curtmetratges són un recurs educatiu que es poden aplicar al aula. Aquest recurs augmenta l'interès dels estudiants cap a l'ensenyança ja que, sovint, es presenta com activitat que motiva als estudiants (Díaz, 2014).

Els curtmetratges, és a dir, pel·lícules d'una duració curta, són un clau mitjà comunicatiu (Martínez, 2003). Mitjançant aquests es poden transmetre diferents tipus d'informació, entre aquesta, es poden transmetre valors considerats com positius que poden estar treballats dintre de l'aula. (Alonso i Pereira, 2000).

Els valors són qualitats de les persones considerades com a béns que ajuden a les relacions entre les persones (Toro, 2005). Hi ha una gran classificació dels valors que es pot veure en punts anteriors, però en aquest treball, ens centrarem en els morals que es troben explicats en anteriorment.

Els valors han d'estar presents en l'educació ja que apareix detallat aquest fet en el Decret 108/2014 on s'aposta per una educació en valors. En aquest decret es defèn que els valors han d'estar treballats a l'aula per poder aconseguir estudiants que puguin participar dintre d'una societat tolerant, solidària, responsable i a dialogant.

Un dels beneficis que s'obté amb la transmissió de valors és la capacitat dels estudiants per previndre i resoldre conflictes que puguin aparèixer en el seu dia a dia dintre del àmbit educatiu i, per aconseguir-ho, és essencial un diàleg bidimensional positiu entre els membres involucrats en aquest conflicte (Vila, 2006).

D'aquesta manera, una educació basada amb els valors morals, ajudarà a què els estudiants entenguin millor els conflictes que apareguen i siguin capaços d'utilitzar una comunicació entre ells per poder resoldre'ls de forma pacífica (Alzate, 2010). Per aconseguir esta educació en valors, es podrà utilitzar els curtmetratges com a recurs didàctic per transmetre aquests valors als nostres estudiants.

A continuació, es passarà a veure una proposta pràctica per a un grup de tercer de primària que està basada en aquesta teoria, duta a terme per Telma Barreiro (2007), on es veurà com es pot emprar el recurs del curtmetratges per a la transmissió dels valors i com, gràcies a aquests valors, es podrà contribuir a la prevenció dels conflictes i a resolució d'aquests mitjançant l'ús d'una metodologia dialogant on tots els estudiants participen de forma activa en el seu procés d'ensenyança- aprenentatge.

4. OBJECTIUS DEL TFM

En aquest punt del treball de final de màster es passarà a exposar els objectius plantejats per a aquesta proposta pràctica. En primer lloc, es nomenarà l'objectiu general que es pretén aconseguir que fa referència a la part més àmplia i global del present treball. En segon lloc, es centrarà amb els objectius específics d'aquest treball que fan referència a aquells propòsits més concrets i que apareixen a conseqüència de l'objectiu general que es nomena.

Per una banda, l'objectiu general que es vol aconseguir amb aquesta proposta és:

- Dur a terme una proposta d'activitats pràctiques destinada a una classe de tercer de primària per treballar l'adquisició d'uns valors que fomenten la prevenció i resolució de conflictes en el aula a partir del recurs metodològic dels curtsmetratges.

Per altra banda, els objectius específics proposats a treballar són els que es troben a continuació:

- Profunditzar amb el concepte d'educació en valors i els beneficis en la convivència escolar.

- Proposar els recursos metodològics, temporals i espacials per dur a terme la proposta pràctica.

- Proporcionar els beneficis dels curtsmetratges per a la obtenció de valors que milloren la convivència dels centres educatius.

- Elaborar una proposta d'activitats per aplicar en l'aula, a partir d'uns curtsmetratges.

- Potenciar l'ús del diàleg per a la transmissió de valors en el procés de d'ensenyança-aprenentatges

5. PROPOSTA D'INTERVENCIÓ

En aquest punt d'este treball es passarà a fer una proposta pràctica a partir del marc teòric introduït anteriorment.

Es tracta d'unes activitats que parteixen d'uns curtmetratges on es treballen diferents valors. El curtmetratge s'emprarà com element motivador, com l'activitat d'inici, com el recurs que ens transmet allò a treball i que propicia el debat en el aula. A partir d'aquest, es proposaran diferents activitats per continuar treballant el valor a transmetre en els alumnes.

Els valors a treballar en les diferents activitats seran: la identitat del propi alumnat, la seua autoestima, el respecte cap a les diferències i cap a la resta dels companys, el companyerisme, i finalment, la resolució de conflictes tenint en compte tots els valors anteriorment treballats.

En aquesta apartat trobarem, en primer lloc, una descripció del grup- classe al qual està destinada aquesta proposta pràctica. A continuació, ens centrarem en els objectius a aconseguir en les diferents tasques proposades i en els continguts, elements transversals i competències claus que treballarem en les distintes activitats. Seguidament, s'introduirà la metodologia a seguir en la seua aplicació, en els recursos tant materials, humans com de gestió d'aula que calen per dur a terme la intervenció i, finalment, es centrarà en l'avaluació de tot aquest procés pràctic.

5.1. DESCRIPCIÓ GRUP

Aquesta proposta pràctica va destinada per a un grup de tercer de primària d'una escola rural. Per tant, es tracta d'un grup amb pocs alumnes, més concretament, conta amb onze alumnes. Entre ells, hi ha nou xics i dues xiques. Una d'aquesta ha arribat nova a l'inici del curs i l'altra va arribar al segon trimestre. També cal destacar que hi ha un alumne dintre de l'espectre autista i un alumne amb un trastorn negativista desafiant diagnosticat aquest curs.

Este grup de tercer de primària pot ser considerat com un grup amb capacitats diferents ja que hi ha alumnes que tenen determinades fortaleeses i específiques debilitats en determinades matèries que es desenvolupen a diferents ritmes d'aprenentatge.

El clima d'aula no és molt relaxat i els conflictes solen aparèixer en les diferents activitats que es duen a terme en el centre, tant dintre de l'aula com en les altres instal·lacions del centre educatiu com és el cas del gimnàs o el pati. Els alumnes no solen resoldre de forma pacífica els diferents conflictes que els apareixen. Molts d'ells reaccionen utilitzant violència física o verbal i altres busquem la figura d'un adult per resoldre el problema ocasionat d'un conflicte no resolt.

No obstant això, el rendiment escolar de la classe és molt bo encara que costa molt impartir les diferents classes. Endemés, cal destacar que és tracta d'un grup que sol compartir moltes experiències tant dintre com fora de l'escola ja que al tracta d'una escola menuda que es troba en un poble amb 1200 habitants; per tant, solen coincidir en les diferents llocs d'oci del poble com és la plaça o el parc i també en les activitats que es desenvolupen en el municipi com és el cas de música o futbol.

Totes les característiques nombrades anteriorment s'han tingut en compte a l'hora de dissenyar la proposta pràctica del present treball.

5.2. ACTIVITATS

En aquest apartat de la proposta d'intervenció, ens centrarem en tots els elements a tindre en compte per a la posada en pràctica de tot el marc teòric estudiat anteriorment. És a dir, al llarg d'aquest punt, es veuran els objectius, les competències clau, els elements transversals, els continguts, el desenvolupament de les activitats, la seua metodologia, els recursos emprats i la seua avaluació.

5.2.1. OBJETIUS

Per elaborar aquest punt s'ha tingut en compte els objectius proposats en el Reial Decret 126/2014 que estableix els objectius de la educació primària. En aquest reial decret s'inclouen 14 objectius ordenats per lletres de l'alfabet.

A continuació, s'inclou una taula amb els objectius especificats com a principals i secundaris treballs en les diferents tasques descrites més avall (p.7):

Taula 1

OBJECTIUS PRINCIPALS I SECUNDARIS A ACONSEGUIR EN LES ACTIVITATS PROPOSADES

LLETRA OBJECTIU	OBJECTIU	PRIN- CIPAL	SECUN- DARIS
C	“Adquirir habilitats per a la prevenció i la resolució pacífica de conflictes, que els permeta viure amb autonomia en el àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb els quals es relacionen”.	X	
A	“Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d’acord amb elles, preparar-se per a l’exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi en una societat democràtica”.		X
B	“Desenvolupar hàbits de treball individual i en equip, d’esforç i de responsabilitat en el estudi, així com actituds de confiança en ú mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en el aprenentatge, i esperit emprenedor”.		X
D	“ Conèixer, comprendre i respectar les diferències culturals i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats		X

	d'homes i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat”.		
M	“ Desenvolupar les seues capacitats en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb la resta, així com una actitud contaria a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes”		X

Tenint en compte els objectius anterior que proposa el Reial Decret és proposa un objectiu principal més específic per al total d'aquesta proposta pràctica. L'objectiu principal que engloba les diferents activitats que es troben proposades a continuació és:

- Autoconèixer-se a ú mateix, incrementar el respecte i el compayerisme del grup per reduir els conflictes i saber com resoldre'ls de forma pacífica per si sols.

Així mateix, cada taula amb les activitats proposades (taula 7,8,9,10 i 11), que es troben més avall, inclou determinats objectius més detallats a treballar en les diferents tasques descrites. En aquest apartat, es proposa seguidament un objectiu per a cada taula destinada a un determinat valor. Aquest objectiu engloba tots els objectius detallats que engloben cadascuna de les taules on es troben descrites les diferents activitats.

Taula 2

OBJECTIU A ACONSEGUIR EN CADA TAULA DE VALORS TREBALLATS

ACTIVITATS TAULA	OBJECTIUS
7	- Conèixer-se millor a ú mateix i a la resta de companys.

8	- Appreciar com som i fomentar el coneixement dels companys, promovent la integració correcta del grup.
9	- Conèixer i respectar les diferències entre els companys de classe, promovent la integració del grup.
10	- Saber i fomentar la figura del companyer, promovent la cohesió grupal.
11	- Saber expressar-se i escoltar als companys per ser capaços de resoldre conflictes de forma pacífica i mantenint la calma, promovent la cohesió de grup.

5.2.2. COMPETENCIES

Per establir les competències clau, és a dir, aquelles que es treballen en cada una de les activitats de la proposta pràctica s'ha tingut en compte el Reial Decret 126/2014. Les competències clau són considerades en aquest document com "totes aquelles competències que una persona necessita per a la seua realització i desenvolupament personal" (p.4).

En aquest decret s'afirma que les competències es basen en "saber fer" i defèn la idea de què "Perquè la transferència de continguts en distints contextos siga possible resulta indispensable una comprensió del coneixement en les competències, i la vinculació d'aquest en les habilitats pràctiques o destreses que l'integren" (p.4). Endemés, destaca la importància d'aprendre basant-nos en aquestes competències ja que segons aquest "s'afavoreix els propis processos d'aprenentatge i la motivació per aprendre"(p.4).

Aquest reial decret s'estableix les següents sis competències claus que es troben en la següent taula i aquestes s'han treballar durant tota l'educació primària:

Taula 3

COMPETÈNCIES CLAU TREBALLADES

NÚMERO	COMPETÈNCIA
1	Comunicació lingüística
2	Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
3	Competència digital
4	Competència basada en aprendre a aprendre
5	Competència socials i cívica
6	Competència basada en el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
7	Competència basada en consciència i expressions culturals.

En aquest treball, ens centrarem en treballar la competència social i cívica. És a dir, aquella que els alumnes han de adquirir per poder viure en societat i aconseguir un benestar tant personal com col·lectiu. No obstant això, de manera indirecta treballarem altres competències clau, totes aquestes competències treballades es trobaran especificades en la taula d'activitats proposades que es troben ens un punt més avall d'aquest treball (taula 7,8,9,10 i 11).

En la taula següent es pot veure com es contribueix, en les diferents activitats proposades, a totes les competències claus:

Taula 4

COM ES CONTRIBUEIX A TREBALLAR CADASCUNA DE LES COMPETÈNCIES CLAU

COMPETÈNCIA	COM ES CONTRIBUEIX?
Comunicació lingüística	A través dels diferents diàlegs i assembles proposades on es promou la capacitat de pensament crític.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.	Per desenvolupar algunes activitats específiques que requereixen estratègies matemàtiques, tecnològiques i/o pensament científic.
Competència digital	Utilitzant recursos digitals per desenvolupar determinades activitats i que incrementen la motivació de l'alumnat.
Competència basada en aprendre a aprendre	Promovent el propi aprenentatge de l'alumne amb l'aprenentatge significatiu.
Competència social i cívica	Treballant determinats valors que fan possible la interacció socials entre els estudiants i la resolució pacífica dels conflictes.
Competència basada en el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor	Promovent activitats on es potencia la creativitat dels estudiants, la interacció, la pròpia confiança dels alumnes, el treball en equip...
Competència basada en consciència i expressions culturals.	Promovent el coneixement i el respecte a totes les diferències individuals i socials de l'entorn de l'alumnat.

5.2.3. ELEMENTS TRANSVERSALS

Per dur a terme aquesta part pràctica, s'han tingut en compte els elements transversals que apareixen especificats al reial Decret 126/2014 i que s'han de desenvolupar durant tota l'educació primària. En aquesta normativa s'inclouen sis diferents elements transversals. A continuació, es nombraran aquells elements que es treballen en aquesta proposta didàctica i quina és el grau d'importància en les activitats diferents activitats proposades més avall. (Reial Decret 126/2014, p. 9 i 10):

Taula 5**ELEMENTS TREBALLATS EN AQUESTA PROPOSTA PRÀCTICA**

NÚMERO	ELEMENT TRANSVERSAL	PRIN- CIPAL	SECUN- DARIS
1	“La comprensió lectora, l’expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, la emprenedoria i la educació cívica y constitucional”.		X
2	“La qualitat, equitat i inclusió educativa de les persones amb discapacitat, la igualtat d’oportunitats i la no discriminació...”		X
3	“El desenvolupament dels valors que fomenten la igualtat efectiva i la prevenció de la violència, i de valors que fomenten la igualtat de tracte i la no discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social” “Fomentar l’aprenentatge de la prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social, així com, valors de llibertat, justícia, igualtat, pau, democràcia i respecte”.	X	
4	“Incorporar elements curriculars orientats al desenvolupament i finançament de l’esperit emprenedor amb activitats que fomenten la creativitat, l’autonomia, la iniciativa, el treball en equip, la confiança en un mateix i el sentit crític”.		X

En cada taula incorporada en el apartat d'activitats (taula 7,8,9,10 i 11), es troba especificat l'element transversal que es treballa a través de les diferents tasques proposades.

5.2.4. CONTINGUTS

Per establir els continguts a treballar en aquesta treball de final de màster, s'ha tingut en compte el Decret 108/2014 que estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Com que els continguts treballats es tracten d'uns valors determinats, s'ha consultat l'àrea de valors socials i cívics. Més concretament, els continguts inclosos per treballar en el curs de tercer de primària.

Els continguts a treballar es troben dintre dels tres blocs establerts en aquesta àrea. D'aquesta manera, el valor de la identitat i autoestima es troben dintre del primer bloc, el bloc de la identitat de la persona. Pel que fa als valor del respecte i resolució de conflictes es trobarien dintre del segon bloc, el bloc de la comprensió i el respecte en les relacions interpersonals. Per últim, el valor del companyerisme, no es troba específicament nombrat al decret 108/2014 però si que treballa altres continguts que es troben recopilats al decret com és el de la solidaritat i la cooperació que es troben dintre del tercer bloc, el bloc de la convivència i els valors socials.

Encara que troben uns determinats continguts treballats en cada una de les taules proposades d'activitats a desenvolupar que es troben més avall d'aquest treball, de manera indirecta es treballen molt més continguts inclosos a aquest decret, el decret 108/2014. A cadascuna de les taules d'activitats es troba especificat solament els continguts principals treballats. Per tant, a continuació es proposa una taula amb els continguts tant directament com indirectament treballats en cadascuna de les taules d'activitats proposades, és a dir, dels continguts principals i secundaris.

Taula 6

CONTINGUTS TREBALLATS EN LES ACTIVITATS

ACTIVITATS TAULA	CONTINGUTS PRINCIPALS	CONTINGUTS SECUNDARIS
7	<ul style="list-style-type: none"> - Coneixement d'un mateix - L'autoconcepte 	<ul style="list-style-type: none"> - L'autoacceptació - La imatge positiva - Respecte - Situació de comunicació dirigides i espontànies.
8	<ul style="list-style-type: none"> - L'autoestima. 	<ul style="list-style-type: none"> - Valoració i acceptació de les aportacions dels altres - Superació d'obstacles i fracassos mantenint un ànim positiu. - Canvi d'estats emocions negatius bàsics per positius. - Situació de comunicació dirigides i espontànies.
9	<ul style="list-style-type: none"> - Respecte - Tolerància 	<ul style="list-style-type: none"> - L'autocontrol - Projectes en equip - Diferenciació de formes adequades i inadequades d'expressar estats emocionals i sentiments.
10	<ul style="list-style-type: none"> - Companyerisme 	<ul style="list-style-type: none"> - Projectes en equip - Compromís de grup i responsabilitat individual. - Solidaritat - Respecte - Cooperació . - Situació de comunicació dirigides i espontànies.
11	<ul style="list-style-type: none"> - Resolució de conflictes 	<ul style="list-style-type: none"> - L'autocontrol - La reflexió abans d'actuar

	<ul style="list-style-type: none"> - Respecte a la diversitat i a les diferències individuals 	<ul style="list-style-type: none"> - Gestió d'emocions i sentiments propis - Estats emocionals i sentiments relacionats - Identificació dels estats emocionals bàsics i alguns sentiments en situacions interpersonals. - Torn de paraula - Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i proposar solucions alternatives. - Pràctica guiada de la relaxació i la respiració adequada per a regular estats emocionals. - Situació de comunicació dirigides i espontànies. - Petició de disculpes
--	--	--

5.2.5. DESENVOLUPAMENT ACTIVITATS

En aquest apartat s'inclourà en diferents taules tots els elements essencials per dur a terme un apartat pràctic i que s'han explicat amb més detall al llarg d'aquest punt, el punt de la proposta pràctica. Així mateix, s'inclouen les activitats a desenvolupar i al acabar cada taula es troba l'explicació de cadascuna de les activitats incloses en les taules.

S'han inclòs 5 taules diferents, una per a cada valor a treballar, és a dir, una per a la identitat, una per a la autoestima, una per al respecte, una per al compayerisme i una per a la resolució pacífica de conflictes a l'aula.

L'orde d'aquestes taules es per l'orde cronològic de la seua aplicació, és a dir, primer s'aplicarà les activitats de la taula 7, seguidament de la 8, 9, 10 i finalment la taula 11. A l'apartat de temporització i a l'annex destinat per a aquest, annex 2, es pot veure més detall aquest aspecte.

Taula 7

ACTIVITATS PER TREBALLAR LA IDENTITAT

TAULA 7: ACTIVITATS VALOR IDENTITAT	
CURS- GRUP	Les activitats s'aplicaran a una classe de tercer de primària on hi ha 11 alumnes.
COMPETÈNCIES	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística - Competència social i cívica - Competència basada en aprendre a aprendre
OBJETIUS ETAPA	D) Conèixer, comprendre i respectar les diferències culturals i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat.
ELEMENTS TRASNVERSALS	<ul style="list-style-type: none"> 1- Expressió oral i escrita, comunicació audiovisual 4- Desenvolupament del esperit emprenedor
DESCRIPCIÓ GENERAL	En les següents activitats proposades es pretén aconseguir que l'alumnat siga capaç de construir el seu propi concepte partint d'un curtmetratge. Aquest autoconcepte serà essencial per poder treballar als pròxims valors proposats.
CONTINGUTS	<ul style="list-style-type: none"> - Coneixement d'un mateix - L'autoconcepte
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> - Detectar les característiques amb les quals volem que ens relacionen - Fomentar el coneixement sobre els companys - Promoure la integració del grup
CRITERIS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer com som i com ens podem definir - Acceptar les pròpies qualitats per ser capaços d'identificar-nos i diferenciar-nos dels altres
INDICADORS D'ASSOLIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Coneix com és i sap definir-se - Accepta les seues pròpies qualitats diferencials

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Observació sistemàtica - Creació del robot 	
SESSIONS	SESSIÓ 1: INTRODUCCIÓ	Curtmetratge "Lamb".
	SESSIÓ 2: DESENVOLUPAMENT	Dinàmica identitat.
	SESSIÓ 3 I 4: FINAL	Creació robot
MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> - Vídeo curtmetratge "Lamb" (Veure annex 1) - Pissarra digital - Imatges dinàmica (Veure annex 1) - Plantilla robot (Veure annex 1) 	

A continuació, es passa a descriure les activitats anteriorment nombrades:

- **Curtmetratge "Lamb"**: visualitzem el curtmetratge "Lamb" i comentem què és el que han vist. Animem als alumnes a descriure com són els personatges que han aparegut en ell i demanarem que ens diguen si es senten representats amb algun d'ells. Preguntem si alguna vegada han vist una situació semblant a la que han vist i demanarem que l'expliquen, si és el cas. A continuació, preguntem quins valors han vist reflectits en el vídeo i introduïm el concepte de identitat, intentant donar una descripció de què és entre les aportacions de tots els alumnes.

- **Dinàmica sobre identitat**: projectem diversos objectes a la pissarra digital que puguin ser familiars per als alumnes. Cada alumne ha de fer el dibuix d'aquell objecte projectat que el representa més anònimament en un full propi sense cap company ho vega. Després, el docent haurà de mostrar el dibuix d'un estudiant a l'atzar i la resta dels alumnes haurien de pensar de quin company és i perquè. Després, l' alumne que ha fet aquest dibuix ha de donar els motius pels quals ha elegit aquest objecte i que fa que siga tant important per a ell.

- **Creació robot**: en primer lloc, els alumnes han de fer un llistat amb sis aspectes què els representen; poden ser tant qualitats, gustos, aficions... Una vegada elegits els sis ítems, donem una plantilla on els alumnes han de donar-li forma a la cara i extremitats del robot i crear el cos d'aquest on estiguin escrits els ítems que representen cada estudiant, que anteriorment han estat escrits. Finalment, cada alumne ha d'exposar el seu robot a la esta de la classe.

Taula 8

ACTIVITATS PER TREBALLAR L'AUTOESTIMA

TAULA 8: ACTIVITATS VALOR AUTOESTIMA	
CURS- GRUP	Les activitats s'aplicaran a una classe de tercer de primària on hi ha 11 alumnes.
COMPETÈNCIES	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en comunicació lingüística - Competència social i cívica - Competència basada en aprendre a aprendre
OBJETIUS ETAPA	<p>D) Conèixer, comprendre i respectar les diferències culturals i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat.</p> <p>M) Desenvolupar les seues capacitats en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb la resta, així com una actitud contaria a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.</p>
ELEMENTS TRANSVERSALS	<ul style="list-style-type: none"> 1- Expressió oral i escrita, comunicació audiovisual 4- Desenvolupament del esperit emprenedor
DESCRIPCIÓ	Una vegada treballada la identitat dels alumnes, a través de les diferents activitats proposades i partint d'un curtmetratge que treballa l'autoestima, es pretén que l'alumne valorare les seues qualitats i que els companys sàpiguen detectar els aspectes positius de la resta. L'autoestima és una base essencial per a poder seguir treballant i aconseguir la meta final que és la resolució de conflictes en el aula.
CONTINGUTS	<ul style="list-style-type: none"> - L'autoestima.
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> - Apreciar les característiques amb les quals ens relacionen - Fomentar el coneixement sobre els companys - Promoure la integració del grup

CRITERIS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acceptar les seues qualitats que ens identifiquen i a la vegada ens diferencien de la resta, contribuint a tindre una imatge positiva de si mateix i fomentant l'autoestima, per mitjà d'un llenguatge adequat. 	
INDICADORS D'ASSOLIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Accepta les seues pròpies qualitats diferencials i construeix una imatge positiva de si mateix que fomenta la seua autoestima. 	
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Observació sistemàtica - Creació dibuix 	
SESSIONS	SESSIÓ 1: INTRODUCCIÓ	Curtmetratge "Bounding"
	SESSIÓ 2: DESENVOLUPAMENT	El tresor ocult
	SESSIÓ 3: DESENVOLUPAMENT	Ens descrivim
	SESSIÓ 4 I 5: FINAL	Qualitats companys i completem un dibuix
MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> - Curtmetratge "Bounding" (Veure annex 1) - Projector - Caixes amb un espill a dintre - Trossos de paper de colors - Plantilla dibuix final (Veure annex 1) 	

A continuació, es passa a descriure les activitats anteriorment nombrades:

- **Curtmetratge "Bounding"**: visualitzem el curtmetratge "Bounding" on es treballa el valor de l'autoestima. Després preguntem als alumnes que han vist i que creguen que simbolitza. Demanem als alumnes que ens diguen els valors que han vist en el curt i entre tots definim el valor d'autoestima. Preguntem als estudiants si alguna vegada s'han sentit representats com algun personatge del curt, com es sentien i que van fer per sentir-se millor.

- **El tresor ocult**: repartim una caixa per a cada alumne tancada i expliquem que dins de la caixa està el major tresor per a cadascú. Dintre de la caixa hi haurà un espill i demanarem que de un en un i sense mostrar a la resta

obliguen la caixa i descriuen el que veuen sense dir que és. Els alumnes han de descriure's a ells mateixos ja que el que veuran a la caixa serà el seu reflex a l'espill.

- **Ens descrivim:** Demanem que els alumnes escriguen en un foli aspectes positius seus i en un altre foli qualitats negatives seues. Demanem que compartisquen allò que han escrit i que pensen que poden fer per eliminar aquells aspectes que no els agraden sobre ells. Si han fet una proposta per eliminar-los demanem que els tiren les qualitats negatives a la paperera i que intenten aplicar les opcions que han descrit per eliminar-les.

- **Qualitats companys i dibuix:** repartim un tros de paper a cada companys menys a un, en ells els alumnes han d'escriure una qualitat bona del company (el què no té el tros de paper) i donar-li-la. Repetim aquesta activitat fins que tots els companys tinguen les qualitats bones segons el que pensen els seus companys.

Repartim aquestes qualitats als alumnes i aquests han de llegir-les. Entre les qualitats han d'elegir 5 per fer col·locar en un dibuix que tindran el paper de globus. Estos globus simbolitzaran allò que és important en una persona i fa que una casa amb una persona dibuixada, què simbolitza el propi alumne i el seu entorn pròxim, pugui volar i mai caure. La resta de coses positives dels companys que no han apegat al dibuix, se les poden quedar i posar en lloc on vulguin, com per exemple, se la poden apegar a la porta de la seua habitació per poder-la llegir cada dia i animar-se al veure-la.

Taula 9

ACTIVITATS PER TREBALLAR EL RESPECTE

TAULA 9: ACTIVITATS VALOR RESPECTE	
CURS- GRUP	Les activitats s'aplicaran a una classe de tercer de primària on hi ha 11 alumnes.
COMPETÈNCIES	- Competència social i cívica
OBJETIUS ETAPA	<p>A) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi en una societat democràtica.</p> <p>B) Desenvolupar hàbits de treball individual i en equip, d'esforç i de responsabilitat en el estudi, així com actituds de confiança en ú mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en el aprenentatge, i esperit emprenedor.</p> <p>D) Conèixer, comprendre i respectar les diferències culturals i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat.</p> <p>M) Desenvolupar les seues capacitats en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb la resta, així com una actitud contaria a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.</p>
ELEMENTS TRANSVERSAL	<ol style="list-style-type: none"> 1- Expressió oral i escrita, comunicació audiovisual 2- Inclusió educativa 4- Desenvolupament del esperit emprenedor
DESCRIPCIÓ	Després de saber com som i valorar les nostres característiques, treballarem, a través les activitats proposades partint d'un curtmetratge, a respectar les diferències entre les persones, tant físiques com de

	formes de pensar, de ser, qualitats, gustos... El valor del respecte serà essencial per poder fomentar la prevenció dels conflictes en el aula.	
CONTINGUTS	<ul style="list-style-type: none"> - Respecte - Tolerància 	
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer les diferències entre els companys - Fomentar el respecte cap a les diferències - Promoure la integració del grup 	
CRITERIS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer, acceptar i respectar les diferències entre els companys per fomentar un clima de convivència en el aula. 	
INDICADORS D'ASSOLIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Coneix, accepta i respecta les diferències entre els companys, cosa que fomenta un correcte clima de convivència en el centre educatiu. 	
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Observació sistemàtica - Mural final amb la seua explicació. 	
SESSIONS	SESSIÓ 1: INTRODUCCIÓ	Curtmetratge "Pájaros"
	SESSIÓ 2: DESENVOLUPAMENT	La capsa de taronges.
	SESSIÓ 3: DESENVOLUPAMENT	Dinàmica respectem les diferències
	SESSIÓ 4 I 5: FINAL	Mural respecte
MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> - Curtmetratge "pájaros" (Veure annex 1) - Projector - Capsa amb taronges - Folis i paper continu. 	

A continuació, es passa a descriure les activitats anteriorment nombrades:

- **Curmetratge "pájaros"**: projectem el curtmetratge "pájaros" i preguntem als alumnes que han vist en el curtmetratge. Els demanem que expliquen perquè els pardals menuts feien burla del pardal més gran i com creuen que es sentia el pardal diferent. Preguntem quins valors treballa el curtmetratge i expliquem entre

tots utilitzant l'exemple del curt el significat de respecte. Demanem als alumnes que ens conten si alguna vegada s'han sentit com el pardal gran, que ens conten la situació viscuda i que ens diguen quina emoció sentien.

- **La capsa de taronges:** portem una taronja per a cada alumne i li demanem que la mire bé. Després demanem que la compare amb les taronges dels companys i que nombre quines diferències ha trobat al comparar-la. Seguidament, demanem als alumnes que pelen la seua taronja i la deixen en una caixa. Quan estiguin totes les taronges han d'intentar esbrinar quina és la seua i després demanar que partisquen la taronja en gallons i que proven diferents gallons de cada taronja. Demanarem als alumnes que si saben quina és la seua pel gust que fa.

Amb aquesta dinàmica es pretén ensenyar als alumnes que per dins tots som iguals, com les taronges, i que dona igual com siguen les taronges per fora perquè de vegades no la més bonica és la més dolça. Hem de conèixer a la persona i no guiar-nos per la seua aparença exterior.

- **Dinàmica respectem les diferències:** aquesta activitat es basa en fer veure als alumnes que no hi ha dos companys iguals i que hem de respectar cada diferència entre ells.

Per dur-la a terme, demanem que els alumnes seien en cercle. El mestre llançarà unes preguntes la resposta de les quals ha de ser si o no. Aquells alumnes que pensen que la resposta és "sí" han d'aixecar-se, la resta mantindre's en la cadira. Les preguntes poden incloure tant aspecte físics; per exemple, tens els cabells castanys? com gustos, formes de pensar o qualitats, per exemple; t'agrada la pel·lícula "Encanto"?

Una vegada hem acabat fem veure als alumnes com no hi hagut dos companys que s'han alçat les mateixes vegades i la importància de respectar les diferències ja que és el que a nosaltres ens agradaria que feren els altres.

- **Mural respecte:** demanem als alumnes que dibuixen en un foli que és per a ells el respecte. Una vegada hem aconseguit tot els dibuixos, creem un mural amb les produccions dels alumnes. Així mateix, els alumnes hauran de posar de títol " El respecte és..." i completar la frase baix del seu dibuix on expliquen breument el que han representat sobre que és per a ells el respecte.

Una vegada finalitzat el mural, cada alumne ha d'explicar què ha inclòs i perquè.

Taula 10

ACTIVITATS PER TREBALLAR EL COMPANYERISME

TAULA 10: ACTIVITATS VALOR COMPANYERISME	
CURS- GRUP	Les activitats s'aplicaran a una classe de tercer de primària on hi ha 11 alumnes.
COMPETÈNCIES	- Competència social i cívica
OBJETIUS ETAPA	A) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi en una societat democràtica C) Adquirir habilitats per a la prevenció i la resolució pacífica de conflictes, que els permeta viure amb autonomia en el àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb els quals es relacionen.
ELEMENT TRANSVERSAL	1- Expressió oral i escrita, comunicació audiovisual 2- Inclusió educativa 4- Desenvolupament del esperit emprenedor
DESCRIPCIÓ	La finalitat d'aquestes activitats proposades, partint d'un curtmetratge, és veure la importància del paper del company, saber què significa ser un bon company i fomentar la cohesió grupal.
CONTINGUTS	- Companyerisme
OBJECTIUS	- Fomentar la cohesió grupal - Donar importància del companyer - Saber què significa ser un bon companyer
CRITERIS D'AVUACIÓ	- Reconèixer la importància del companyerisme en la vida diària - Saber què significa ser un bon company
INDICADORS D'ASSOLIMENT	- Reconeix la importància del companyerisme per al seu dia a dia

	<ul style="list-style-type: none"> - Sap quines conductes comporta ser un bon company 	
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Observació sistemàtica - Mural final 	
SESSIONS	SESSIÓ 1: INTRODUCCIÓ	Curtmetratge “ el valor del compañerismo”
	SESSIÓ 3: DESENVOLUPAMENT	El telèfon trencat
	SESSIÓ 2: DESENVOLUPAMENT	Carrera de crancs
	SESSIÓ 4: DESENVOLUPAMENT	Ser un bon company �s ...
	SESSIÓ 5: FINAL	Com de viva està la meua planta?
MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> - Curtmetratge “ el valor del compañerismo” (Veure annex 1) - Mocadors - Full ens blanc - Plantilla dibuix planta (Veure annex 1) 	

A continuació, es passa a descriure les activitats anteriorment nombrades:

- **Curtmetratge “ el valor del compañerismo”**: visualitzar el curtmetratge “el valor del compañerismo” i comentar amb els alumnes allò que han vist. Després, convidem als alumnes a que ens nombren aquells valors que han vist reflectits en el curt i ens centrem en el valor del companyerisme. Convidem als alumnes a què ens expliquen que significa per a ells ser bons companys, poden utilitzar exemples de situacions viscudes. A continuació, preguntem si creuen que és important el companyerisme i que ens expliquen perquè.

- **El telèfon trencat**: dividim la classe amb dos i col·loquem els dos grups en filera. El o la mestra diu una frase al primer de cada fila i aquest ha de passar-ho al company i repetir aquest procés fins que la frase arribi a l ltim membre de la fila. Aquest darrer alumne ha de repetir la frase que prèviament ha dit el mestre i l equip que digui la frase més semblant a la primera és qui guanya. Per

fer-ho més complicat, les frases poden ser travallengües com per exemple “ plou poc però per al poc que plou, prou prou”.

La finalitat d'aquesta proposta pràctica és que els alumnes treballen en equip per aconseguir un fi comú, que en aquest cas seria repetir la frase amb perfecció. Endemés, practiquem la importància d'escoltar bé i prestar atenció al que ens diu el company.

- **Carrera de crancs:** dividim la classe en dos grups. Cada grup ha de estar en fila índia de dos en dos, en aquest cas, com al dividir el grup és imparell, cada grup haurà d'elegir un membre que haurà de repetir aquesta activitat. Els dos primers membres del grup han de tindre els turmells nugats amb un mocador, és a dir, el turmell dret de un companys ha d'estar nugat amb el turmell esquerre de l'altre. Aquest dos junts han de córrer fins arribar a una meta, en arribar, hauran de llevar-se el mocador i córrer fins a l'eixida per passar aquest mocador als dos companys següents. Aquest procediment hauria de repetir-se fins que s'acabe la fila per complet, recordant que un alumne haurà de repetir. Guanya qui siga capaç d'arribar tota la filera abans a la meta.

Amb aquesta dinàmica els alumnes han de posar-se d'acord per caminar a l'hora, escoltar un a l'altre, treballar en equip, d'aquesta manera treballem la importància del companyerisme.

- **Ser un bon company és...”:** una vegada treballada la importància del companyerisme amb el curtmetratge i les dinàmiques anteriors, demanem als alumnes que facen un dibuix amb una acció que represente ser un bon company. Una vegada completat el dibuix, farem un mural conjunt titulat “ser un bon company és...” amb tots els dibuixos dels alumnes de la classe i l'exposarem a un lloc que siga visible tant per als alumnes que l'han fet com per a la resta de l'escola, per exemple, al corredor. Endemés no hem d'oblidar que, finalitzat el mural, cada estudiant haurà d'explicar el seu dibuix i què vol dir per a ell ser un bon company.

- **Com de viva està la meua planta?:** a partir de les idees tretes dels diferents companys sobre que és ser un bon companyer apliquem una roda educativa perquè els alumnes puguin fer una autoavaluació sobre si són bon companys avaluant cada ítem que per a ells significa ser un bon company. Per fer-ho els repartim una fitxa amb una planta amb tantes fulles com aspectes importants, cada fulla tindrà 10 ratlles i cada alumne ha de pintar cada trosset de

cada fulla segons el grau de compliment de cada ítem. Una vegada finalitzada aquesta tasca, tornem a donar la fitxa i esta vegada un companyer ha de avaluar els ítems sobre un companyer determinat. Una vegada finalitzada aquesta activitat, repartim les fitxa de forma que cada alumne tinga dos copies, la que ha completat ell i la que ha completat un company. Una vegada tinga les dos copies ha de comparar els resultats i fer una ratlla més on menys per la mitat entre la seua resposta i la resposta del company.

Quant més color tinga la planta de la fitxa, més viva serà la planta i més bon companyer serà l'estudiant.

Amb aquesta activitat aconseguim que els alumnes veguen si realment s'esforcen per ser un bon companyer i què opina un company sobre ell. De la mateixa manera, podem seguir treballant l'autoestima en aquells alumnes que no s'han puntuat molt alt i, per el contrari, les respostes del company si que han sigut molt altes.

Taula 11

ACTIVITATS PER TREBALLAR LA RESOL·LUCIÓ DE CONFLICTES EN L'AULA

TAULA 11: ACTIVITATS VALOR RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	
CURS- GRUP	Les activitats s'aplicaran a una classe de tercer de primària on hi ha 11 alumnes.
COMPETÈNCIES	- Competència social i cívica
OBJETIUS ETAPA	A) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi en una societat democràtica C) Adquirir habilitats per a la prevenció i la resolució pacífica de conflictes, que els permeta viure amb autonomia en el àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb els quals es relacionen.

	<p>D) Conèixer, comprendre i respectar les diferències culturals i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat.</p> <p>M) Desenvolupar les seues capacitats en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb la resta, així com una actitud contaria a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.</p>
ELEMENT TRANSVERSAL	<ol style="list-style-type: none"> 1- Expressió oral, comunicació audiovisual 2- Inclusió educativa 3- Valors que fomenten la prevenció i resolució pacífica de conflictes 4- Desenvolupament esperit emprenedor
DESCRIPCIÓ	<p>En aquestes activitats es pretén posar en pràctica tots els valors anteriors per anar un pas més enllà i saber respondre de forma pacífica cap un conflicte. D'aquesta manera, partint d'un curtmetratge basat en la resolució de conflictes, es pretendrà respondre de forma correcta davant d'una situació conflictiva que pot tindre lloc en el dia a dia dels alumnes.</p>
CONTINGUTS	<ul style="list-style-type: none"> - Resolució de conflictes - Respecte a la diversitat i a les diferències individuals
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la cohesió grupal - Saber resoldre un conflicte per si mateix - Saber expressar els sentiments i formes de pensar - Respectar i escoltar als companys - Mantenir la calma
CRITERIS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar queixen utilitzant un llenguatge adequat i respectuós, explicant com es senten davant d'una situació determinada - Mantenir la calma davant de situacions conflictives

	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar disconformitats o no compartiment d'opinions o gustos de forma respectuosa - Resoldre conflictes de forma pacífica buscant un acord comú i mantenint la calma i un clima de respecte - Escoltar als companys i interpretar les seues emocions, sentiments i formes de pensar 	
INDICADORS D'ASSOLIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Expressa queixes mitjançant l'ús d'un llenguatge respectuós, explicant els seus sentiments i emocions en front a una situació determinada. - Manté la calma davant d'una situació conflictiva. - Expressa disconformitats o gustos i opinions diferents de forma respectuosa. - Resol conflictes de forma pacífica i busca un acord comú junts a la resta, mantenint un clima de respecte. - Escolta als companys i interpreta les seues emocions, sentiments i formes de pensar. 	
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Observació sistemàtica 	
SESSIONS	SESSIÓ 1: INTRODUCCIÓ	Curtmetratge "el Puente"
	SESSIÓ 2: DESENVOLUPAMENT	Pràctica diferents opinions
	SESSIÓ 3: DESENVOLUPAMENT	Som globus
	SESSIÓ 4: DESENVOLUPAMENT	Debat
	SESSIÓ 5: FINAL	Solucionem conflictes
MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> - Curtmetratge "el Puente" (Veure annex 1) - Cartells "si" i "no" (Veure annex 1) - Pot 	

A continuació, es passa a descriure les activitats anteriorment nombrades:

- **Curtmetratge “ el Puente”**: visualitzem el curtmetratge “el Puente” i demanem als alumnes que ens conten allò que han vist. Preguntem als alumnes que significarà aquest curtmetratge si el posarem en la vida real. Seguidament, preguntarem als alumnes quins valors han vist en el vídeo i ens centrarem en el significat de resolució de conflictes. Preguntarem als alumnes si creuen que és important resoldre els conflictes que puguem aparèixer a l’aula i què és essencial per poder resoldre’ls. Endemés, els animarem a què ens expliquen si solen intentar resoldre els conflictes en el seu dia a dia i que ens conten alguna vegada que ho van fer. Quan ens donen exemples d’experiències de resolució de conflictes els preguntarem com es sentien abans de parlar amb el company i com es sentien després quan havien aconseguit arribar a un acord i recalcarem la importància del diàleg per poder solucionar qualsevol problema ocorregut.

En aquest apartat és essencial normalitzar els conflictes, presentar-los com un fet que està present en el nostre dia a dia, ja que com hem vist anteriorment, no tots som iguals i de vegades les nostres opinions poden enfrontar-se però per a resoldre’ls és de vital importància el respecte cap als demés i no oblidar la importància de ser un bon company.

- **Pràctica diferents opinions**: apeguem en un costat de la classe un cartell on pose “si” i a l’altre costat de la classe un cartell que pose “no”. Fem preguntes als alumnes la resposta de la qual sols pugui ser si o no, cada alumne ha d’anar al costat de la classe on estiga el cartell de la resposta que els represente. Les preguntes poden ser sobre gustos o formes de pensar; per exemple, t’agrada jugar a videojocs? o, creus que és important traure bones notes?.

Amb aquesta activitat es pretén que els alumnes veguen com no sempre tots estem d’acord, com de vegades, tenim opinions diferents però sempre hem de respectar a la resta.

- **Som globus**: la finalitat d’aquesta dinàmica és ensenyar als alumnes una manera de reaccionar quan ens posem molt nerviosos per qualsevol situació conflictiva.

L'activitat consisteix en animar als alumnes que agafem molt d'oxigen, simulant un globus ple, després demanem que desinflen el globus i per tant, que expulsin l'oxigen. Es tracta d'una forma de respirar que promoga la tranquil·litat i la posada en calma del xiquet. Per tant, és important un clima de calma i, per aconseguir-ho, hem d'explicar als alumnes la utilitat d'aquesta pràctica.

La durada de cada pas de la respiració ha d'estar guiada pel mestre. D'aquesta manera, la inspiració ha de durar dos segons, han de mantenir l'aire dintre durant un segon i després expirar durant quatre segons.

Una vegada hem aconseguit que els alumnes es calmen, els animem que apliquen aquesta tècnica en front a una situació conflictiva abans de fer una reacció no adequada.

- **Debat:** una vegada hem practicat la importància de mantenir la calma i com aconseguir-ho mitjançant la respiració, la posarem en pràctica mitjançant un debat que crearem.

Per desenvolupar el debat, dividirem la classe en tres grups, per tant, cada grup tindrà tres alumnes, menys un que tindrà quatre. A continuació, formulem la pregunta d'on els agradaria anar de viatge de final de curs i per què. Els deixem una minuts perquè pensen la resposta i busquen motius per recolzar-la. Seguidament, ens seiem en cercle i per grups i cada grup ha d'exposar on els agradaria anar i defendre el seu punt de vista. Endemés, han d'intentar convèncer als companys perquè canvien de posicionament i vagen al seu equip. A mesura que un alumne canvie d'idea pot canviar d'equip i ajudar a donar motius d'aquesta resposta.

La finalitat d'aquesta pràctica és que compartisquen idees i accepten que no tots tenen les mateixes opinions. Endemés, fomentem la importància d'escoltar i respectar altres opinions i veure com de vegades escoltant als demés podem canviar la nostra idea. De la mateixa manera, aquest fet pot ocórrer quan té lloc un conflicte, per tant, es essencial fomentar el debat basat sempre en la comunicació bidireccional i escoltar altres formes de pensar o opinions. Així mateix, si en el debat en algun moment algun alumne es posa molt nerviós li proposem que apliquem la tècnica del globus practicada anteriorment.

- **Solucionem conflictes:** al llarg d'una setmana deixem un pot en classe en un lloc on els alumnes puguen accedir. Quan tinga lloc un conflicte, els alumnes han d'incloure dins del pot un paper amb el conflicte que ha ocorregut.

Al passar la setmana, s'obri el pot i es van llegint el conflictes ocorreguts al llarg de la setmana i els alumnes han d'alçar la mà quan han intervingut en el conflicte. Per tant, agrupem els alumnes amb els conflictes i si hi ha algun alumne que no ha participat en cap conflicte, el posem en un grup amb la funció de controlar que els alumnes apliquen tot l'après, és a dir, mantenir la calma mitjançant la respiració, escoltar les diferents opinions i exposar els motius. Endemés, hem de demanar als alumnes que junts busquen una solució al problema ocorregut.

El mestre ha d'adoptar el paper de guia i passarà pels grups escoltant i encaminant aquells grups que no segueixen els passos apresos, si algun grup funciona bé, sols ha de prendre el paper d'observador.

Una vegada finalitzats tots els debats per grups, demanem que cada grup expliquen a la resta la situació inicial i quina solució han arribat mitjançant un acord comú entre tots els membres.

La finalitat d'aquesta dinàmica és que apliquen el que han après i resolguen un conflicte real que han viscut. D'aquesta manera, animem als alumnes que apliquen allò que han après en qualsevol conflicte que pugui ocórrer en el centre educatiu o fora d'aquest. Per dur aquesta activitat han de recordar tot els valors apresos anteriorment, que cadascú és diferent, s'ha de voler com és, han de respectar aquestes diferències i fomentar el companyerisme.

5.2.6. METODOLOGIA

Segons, el Reial Decret 126/2014, la metodologia didàctica és “el conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'èxit dels objectius plantejats” (p. 5).

D'aquesta manera, a continuació es plantegen els diferents principis que s'han tingut en compte a l'hora de dur a terme les diferents activitats proposades en aquest treball:

- La **motivació** de l'alumnat és considerada com a principi essencial en el procés d'aprenentatge i pretén aconseguir-la amb el recús didàctic dels curtsmetratges.

- El principi d'**individualització i atenció** a la diversitat de tot l'alumnat del grup perquè puguin participar i adquirir els objectius i continguts establerts.

- L'estratègia d'**aprenentatge cooperatiu** en diferents activitats grupals que promou la socialització del grup i la seua cohesió, sense oblidar que, al mateix, temps els alumnes aprenen un dels altres.

- El principi d'**aprenentatge actiu** on els alumnes aprenen fent i on són el centre del procés d'ensenyança-aprenentatge.

- Les **intel·ligències múltiples** de Howard Gardner on hi ha diferents formes d'ensenyar segons els estils d'aprenentatge dels nostres estudiants. D'aquesta manera, es proposen activitats de diferents tipus.

- Principi de **gradació**, és a dir, d'activitats més senzilles a activitats més complicades que es poden aconseguir a partir de tot allò après amb les activitats anteriors.

- El correcte ús dels **espais de l'aula, el temps i materials**, així com la seua **flexibilitat** que ens permet adaptar-nos a les necessitats que sorgeixen.

- El principi de **constructivisme** que defèn que el **estudiant** és el **protagonista** del seu propi aprenentatge. Endemés, aquest principi té en compte els **aprenentatges previs** i experiència dels alumne per partir d'ells, és a dir fomentar un **aprenentatge significatiu** per als alumnes.

- Seguir un enfocament **centrat en el alumne** on es potencia l'**autonomia** dels estudiants, la **presa de decisions** i la seua **iniciativa personal**.

- Treballar amb activitats **cooperatives** on es fomenti la interacció dels estudiants en el aula

- Potenciar l'**autonomia** dels estudiants, la presa de decisions i la iniciativa personal.

- Ús de les **TIC**, és a dir, de les tecnologies de la informació i la comunicació, com a recurs educatiu i per impulsar l'interès dels estudiants.

- El **rol del mestre** és el de la figura de mediador, motivador, corrector, ajudant i guia

- Desenvolupar el **diàleg cooperatiu** entre els alumnes i entre els alumnes i el docent.

- Ús del **reforç positiu** davant de situacions d'aprenentatge positives per motivar als alumnes.

- **Enfocament d'aprenentatge comunicatiu** per promoure la competència comunicativa mitjançant l'ús de diferents situacions comunicatives que són reals i motivadores per als estudiants.

- Fomentar les **relacions personals** entre els alumnes considerades com un motor de l'educació

5.2.7. TEMPORITZACIÓ

Aquesta proposta pràctica està programada per dur-se a terme en 24 sessions de 45 minuts cadascuna. D'aquesta manera, s'empraran 4 sessions cada setmana, per tant, es durà a terme durant 6 setmanes. Més concretament, 1 sessió de 45 minuts els dimarts i una els dimecres i dues sessions de 45 minuts els dijous. [Veure annex 2]

Tenint en compte que:

- El 13 d'abril es farà una eixida del centre per celebrar les vacances de Pasqua.

- Del 14 al 25 d'abril són les vacances de Pasqua.

La data d'iniciació de la posada en pràctica d'aquesta proposta serà el 30 de març i la seua finalització serà el 20 de maig.

5.2.8. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I GESTIÓ D'AULA

Per desenvolupar aquesta proposta pràctica, és essencial tindre en compte alguns recursos personals i materials. Endemés, cal destacar la importància de l'organització de l'aula i del temps. Per tant, a continuació es troba una taula on queda especificat tots aquests aspectes.

Taula 12

RECURSOS MATERIALS, HUMANS I GESTIÓ D'AULA

PREGUNTA	TIPO DE RECURS	EXPLICACIÓ
Qui?	Recurs humà	Format per tots les persones que fan possible el desenvolupament de les diferents propostes pràctiques. D'aquesta manera, és essencial la figura

		<p>del tutor del grup i la meua figura com a la persona qui proposa les diferents activitats i les porta a la seua pràctica.</p> <p>També cal el coneixement i participació de les famílies perquè l'aprenentatge vaja més enllà de l'aula.</p>
Què?	Recursos materials	<p>Infraestructura del centre: classe del grup on s'apliquen les activitat, gimnàs i pati per específiques activitats on es necessita espai determinat.</p> <p>Material de l'aula com són els pupitres, cadires, projector, mobles, material fungible...</p> <p>Recursos TIC com ara la pissarra interactiva, l'ordinador, el projector...</p>
Com?	Organització de l'aula	<p>Es pot veure en el annex 3 la distribució de l'aula.</p> <p>Els pupitres estan organitzats en forma de "u" per promoure la comunicació entre els alumnes i el docent. No obstant això, aquesta organització pot ser flexible segons l'activitat que estigam desenvolupant, per exemple diàlegs o treball individual on es necessita una concertació...</p> <p>Endemés en l'aula es precisa d'un racó per poder treballar en equip, així com, un racó amb recursos informàtic per consulta.</p>
	Organització del temps	<p>Es plantegen dur aquesta proposta didàctica durant 6 setmanes, emprant 4 sessions per setmana de 45 minuts cadascuna. [Veure annex 2]</p>

5.2.9. AVALUACIÓ

L'avaluació és una part essencial del procés d'ensenyança- aprenentatge ja que ens dona informació sobre el progrés dels alumnes.

Al llarg d'aquest punt es definiran diferents aspectes de l'avaluació. Més concretament, s'inclouran els instruments i criteris d'avaluació, així com, els estàndards d'aprenentatge.

5.2.9.1. INSTRUMENTS D'AVLUACIÓ

Per dur a terme una avaluació del treball dels alumnes, s'utilitzaran els següents instruments d'avaluació:

- L'observació directa i sistemàtica de cada tasca desenvolupada pels estudiants.
- El treball produït pels alumnes tant siga de manera individual com en grups.
- Les produccions orals dels estudiants a través de les diferents activitats proposades.

Per tal de poder seguir una avaluació continua, s'utilitzarà un full de treball de seguiment que està visible a l'annex 4. Amb aquest full de seguiment s'obté una informació global del grup-classe, una informació individual de cada alumne i les dificultats que s'han trobat per poder complir amb els criteris establerts.

A cada taula inclosa en l'apartat de desenvolupament de les activitats (taula 7, 8, 9,10 i 11), es troben especificats, de forma més concreta, els instruments que s'empraran per tal de dur a terme la seua avaluació.

5.2.9.2. CRITERIS D'AVLUACIÓ

Els criteris d'avaluació són essencial en el procés d'avaluació ja que ens estableixen el grau d'aprenentatge que els estudiants han d'adquirir segons els objectius planejats, els continguts treballats i les competències claus desenvolupades.

Els criteris d'avaluació s'han establert tenint en compte el Decret 108/2014 que estableix el currículum de l'Educació primària a la Comunitat Valenciana. Els criteris d'avaluació es troben especificats a cada taula presentada en el apartat

d'activitats desenvolupades (taula 7, 8, 9,10 i 11). Endemés, en el punt següent es poden veure junt amb la seua relació amb els estàndards d'aprenentatge.

5.2.9.3. ESTANDARDS D'APRENTATGE

Com defèn el Reial Decret 126/2014, els estàndards d'aprenentatge són “especificacions dels criteris d'avaluació que ens permeten definir els resultats d'aprenentatge, i concreten allò que l'alumne ha de saber, comprendre i saber fer” (p.5).

Endemés, en este document s'inclouen tots els estàndards d'aprenentatge de cada matèria. A continuació s'inclou una taula amb els estàndards d'aprenentatge que es treballen en aquesta proposta pràctica i la seua relació amb els criteris d'avaluació elegit per treballar al llarg de les diferents tasques proposades:

Taula 13

CRITERIS D'AVALUACIÓ I LA SEUA RELACIÓ AMB ELS ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

BLOC DE CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTANDARDS D'APRENTATGE
B.1	Conèixer com som i com ens podem definir	-Coneix i assumeix els trets característics de la seua personalitat posant-los de manifest assertivament. - Expressa la percepció de la seua pròpia identitat integrant la representació que fa de si mateix i la imatge que expressen els demés.
B.1	Acceptar les pròpies qualitats per ser capaços	- Expressa la percepció de la seua pròpia identitat integrant la

	d' identificar-nos i diferenciar-nos dels altres	representació que fa de si mateix i la imatge que expressen els demés.
B.1	Acceptar les seues qualitats que ens identifiquen i a la vegada ens diferencien de la resta, contribuint a tindre una imatge positiva de si mateix i fomentant l'autoestima, per mitjà d'un llenguatge adequat.	-Coneix i assumeix els trets característics de la seua personalitat posant-los de manifest assertivament. - Expressa la percepció de la seua pròpia identitat integrant la representació que fa de si mateix i la imatge que expressen els demés. -Manifesta verbalment una visió positiva de les seues pròpies qualitats i limitacions.
B.2	Conèixer, acceptar i respectar les diferències entre els companys per fomentar un clima de convivència en el aula.	-Identifica diferents maneres de ser i d'actuar. - Respecta i accepta les diferències individuals.
B.3	Reconèixer la importància del companyerisme en la vida diària	-Posa de manifest una actitud oberta cap als demés. - Descriu conductes solidàries.
B.3	Saber que significa ser un bony company	- Estableix relacions de confiança entre els iguals i les persones adultes. - Mostra bona disposició a oferir i rebre ajuda per a l'aprenentatge. - Recorre a les estratègies d'ajuda entre iguals. - Utilitza les habilitats del treball cooperatiu.
B.2	Expressar queixen utilitzant un llenguatge adequat i respectuós,	-Expressa amb claredat i coherència opinions, sentiments i emocions.

	explicant com es senten davant d'una situació determinada	<ul style="list-style-type: none"> -Exposa respectuosament els arguments. -Expressa obertament les pròpies idees i opinions.
B.2	Mantenir la calma davant de situacions conflictives	<ul style="list-style-type: none"> -Realitza una defensa tranquil·la i respectuosa de les posicions personals. - Utilitza diferents habilitats socials. - Identifica diferents maneres de ser i d'actuar.
B.2	Expressar disconformitats o no compartiment d'opinions o gustos de forma respectuosa	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica diferents maneres de ser i d'actuar. - Respecta y accepta les diferències individuals.
B.2	Resoldre conflictes de forma pacífica buscant un cord comú i mantenint la calma i un clima de respecte	<ul style="list-style-type: none"> -Expressa amb claredat i coherència opinions, sentiments i emocions. -Exposa respectuosament els arguments. -Expressa obertament les pròpies idees i opinions. -Utilitza la comunicació verbal i no verbal en exposicions verbals. -Dialoga interpretant i donant sentit al què escolta. -Realitza una defensa tranquil·la i respectuosa de les posicions personals. -Utilitza els elements que contribueixen al diàleg.

Els estàndards d'aprenentatges apareixen, en una forma més específica, en les taules de les activitats anteriors, en els indicadors d'assoliment perquè mostren el grau d'aprenentatge adquirit pels estudiants sobre un específic

estàndard d'aprenentatge. Per establir els indicadors d'assoliment he tingut en compte el Document Pont elaborat pel CEFIRE (2020).

6. CONCLUSIONS

Els conflictes estan presents en el nostre dia a dia escolar i com s'ha explicat al marc teòric és essencial intervenir de forma satisfactòria quan ens troben davant d'un d'aquest. Per això, els centres educatius han de tindre unes estratègies per treballar la prevenció i resolució de conflictes en el aula per fomentar un correcte clima d'aula que fomenti l'aprenentatge dels estudiants. Al llarg d'aquest treball de final de màster s'ha tractat una forma pràctica que ajuda a la prevenció i a la resolució pacífica dels conflictes per parts dels alumnes.

Per aconseguir-ho, aquest treball s'ha centrat en fomentar una educació basada en uns valors de convivència ja que és un ítem que s'ha de complir en l'educació primària. D'aquesta manera, s'han treballant diversos valors mitjançant el foment del diàleg per part de tots els estudiants. També, hem emprat el recurs didàctic dels curtmetratges com a punt de partida de cada valor treballat per fomentar l'interès i la motivació dels nostres estudiants.

Després de l'aplicació de les diferents activitats que formen part d'aquesta proposta didàctica, podem analitzar i traure unes conclusions sobre els objectius proposats per aconseguir amb aquest treball. Per tant es podria afirmar que:

- S'ha complit l'objectiu general que es basava en l'aplicació d'una part pràctica a una classe de tercer de primària per fomentar la prevenció i resolució de conflictes partint de diversos curtmetratges.

- A l'apartat del marc teòric es pot veure com s'ha profunditzat amb el concepte d'educació en valors i els beneficis d'aquest en l'educació, complint d'aquesta manera el primer objectiu específic proposat.

- S'ha establert uns recursos metodològics, temporals i espacials que s'han tingut en compte en l'aplicació d'aquest treball i que han resultat essencial per a la seua correcta aplicació, tant i com es proposava al segon objectiu específic que poden trobar al punt 4 d'aquest treball.

- S'han plasmat els beneficis de l'ús del recurs didàctic dels curtmetratges al marc teòric i s'ha vist reflectit en l'observació directa cap als estudiants ja que han fomentat el diàleg crític i constructiu, els alumnes s'han vist motivats i interessats en ells i s'han transmès el concepte de diferents valors. Per tant, també es pot afirmar que hem complit amb el objectiu específic número tres.

- S'ha elaborat i s'ha posat en pràctica un conjunt d'activitats dissenyades tenint en compte el nivell acadèmic dels estudiants a la qual va destinada, s'ha buscat i s'han creat els materials necessaris per dur-la a terme. Gràcies a l'observació sistemàtica de les activitats i als resultats dels treballs aconseguint per part dels alumnes podem dir que hem complert amb el quart objectiu específic proposat.

- El diàleg ha sigut clau en la intervenció d'aquest treball a l'aula ja que sempre es fomentava i s'ha vist com partint d'un curtmetratge els alumnes es sentien més motivats a poder expressar les seues idees sobre el tema tractat ja que molts s'han vist reflectits en els personatges que han aparegut. Endemés, s'ha aconseguit crear un bon clima d'aula aplicant cada valor treballat i poc a poc s'ha vist el resultat que fomentava un debat participatiu on tot l'alumnat compartia les seues idees i experiències. Per tant, també s'ha aconseguit complir amb l'últim objectiu específic proposat.

D'aquesta manera, es podria afirmar que aquest treball aporta una forma de poder treballar els conflictes a l'aula que és fàcilment aplicable al llarg de tota l'educació primària adaptant la dificultat de les diferents activitats proposades i centrant-nos en aquells valors que es proposen a treballar a cada nivell de primària segons el currículum establert per la llei. A més a més, es podria considerar una proposta pràctica innovadora ja que li dona molta importància a l'interès i a la motivació de l'alumnat i per aconseguir-ho proposa la visualització de diversos curtmetratges per treballar cada valor proposat. Endemés, després de la seua posada en pràctica s'ha pogut comprovar com aquest recurs didàctic és de gran interès per part dels estudiants.

Però aquest treball no sols ha portat beneficis a l'aula de tercer de primària a la qual s'ha aplicat, sinó també als docents que imparteixen les seues classes en ella ja que han vist la millora de la convivència d'aquest grup. Endemés, a nivell personal, m'ha aportat números beneficis com a docent. En primer lloc, el marc teòric m'ha fet investigar i llegir nombrosos articles, llibres i estudis que m'han aportat gran coneixements al voltant dels tres conceptes clau d'aquest treball, és a dir, al voltant de la resolució i prevenció de conflictes, de l'educació en valors i del recurs didàctic dels curtmetratges. En segon lloc, he partit dels coneixements apresos per poder elaborar una proposta pràctica, indagant més sobre el currículum de l'educació primària que estableix la llei i pensant en

activitats que s'adaptaren al context al qual la volia aplicar. En tercer lloc, he pogut aplicat moltes ferramentes pràctiques apreses en les diferents assignatures del màster i veure la seua utilitat a l'aula.

Però no tot han sigut facilitats ja que també s'han trobat algunes dificultats en la posada en pràctica d'aquest treball. Entre elles es destaquen dos que resulten les més importants per a la seua posada en pràctica. La primera és la falta de participació d'alguns docents que imparteixen classe en aquest grup ja que de vegades davant d'un conflicte que ha tingut lloc durant la seua sessió, els alumnes han intentat resoldre'l aplicant aspectes apresos però el docent no ho ha volgut ja que segons aquest es perdien hores de classe. D'aquesta manera, alguns conflictes es quedaven per resoldre i passaven a futures sessions incrementant-se. La segon és la falta de participació o implicació d'algunes famílies ja que al comentar el que havien fet els alumnes amb els seues pares o dur el resultat d'alguna activitat a casa no han mostrat interès i això fa que els estudiants perden part de la seua motivació. No obstant això, aquest dos aspectes no han sigut generalitzat i cal destacar que part del claustre i part de les famílies han volgut portar el seu granet d'arena i participar en aquets aprenentatge, demanant inclús ajuda o més informació alguns d'ells.

Com proposta de millora, com a docent d'educació primària he vist reflectit com molts docent obliden per complet la importància del foment de la convivència del centre. És més, com m'han afirmat alguns estudiants amb els quals he tingut contacte, l'assignatura de valors socials i cívics, que és una assignatura molt important per a la transmissió d'uns valors que fomenten la interacció i la socialització dels estudiant no és considerada com a tal i moltes vegades s'emplea aquestes sessions per veure pel·lícules sense reflexionar o treballar en elles, es juga a jocs sense context o es dibuixa. És dir, es considera aquesta hora per activitats descontextualitzades que no es treballen els continguts proposats pel currículum. El mateix passa en l'assignatura de tutoria per part d'alguna part del claustre.

Per tant, per al proper any, seria de gran interès crear un grup de treball voluntari on els docents implicant ens centrarem en plasmar els objectius que es volen treballar en aquestes dues assignatures i on es proposaren diferents activitats que fomentaren una educació en valor que ajudara a la prevenció i a la resolució de conflictes. I per suposat, es proposaria l'aplicació del recurs didàctic

dels curtmetratges ja que s'ha pogut veure reflectit els seus beneficis. D'aquesta manera, es compartien experiències i es treballaria de forma conjunta per poder traure més partit a aquestes assignatures que ajudaria a millorar la convivència del centre educatiu. Però, per dur-ho a terme és necessària la participació de gran part del claustre, la seua implicació i el seu treball per poder obtenir el major nombre de beneficis i resultats.

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Almagro, A. (2007). *El cine como recurso didáctico*. Universidad Politécnica de Cataluña.
- Alonso, M. L., i Pereira, M. C. (2000). El cine como medio-recurso para la educación en valores: Un enfoque teórico y tecnológico. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, 5, pp.127-147.
- Alzate, R. (2010). Importancia de la educación en resolución de conflictos. *Revista de Mediación*, 6, pp.7-9.
- Arufe, V. (2011). La educación en valores en el aula de educación. ¿Mito o realidad?. *Revista digital de educación física*, 7, pp 32-33.
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3618413>
- Barreiro, T. (2007). *Conflictos en el aula*. Novedades educativas.
- Berger, K. S. (2007). *Psicología del desarrollo: Infancia y Asolescencia*. Madrid: Médica Panamericana.
- Binaburo, I., i Muñoz, J. A. (2007). *Educación desde el conflicto: guía para la mediación escolar*. Grupo Planeta.
- Bonilla, J., Loscertales, F., i Paez, M. M. (2012). Educación en valores a través del cine. *Revista de Medios y Educación*, 41, pp 117-131.
- Brezinka, W. (1990). *Educación en una sociedad de crisis*. Narcea S.A.
- Buitrago, M. J., & Pereira, C. (2016). Cinema para educar en valores: Una iniciativa pedagógica e innovadora de padres y maestros. *Revista Comillas*, 366, pp. 25-33.
- Centre de Formació, Innovació i Recursos per al professorat (CEFIRE). (2020). *Concreció curricular*.
[<https://mestreacasa.gva.es/web/formaciodelprofessorat/dp>].

- Cortina, A., Escamez, J., i Pérez, E. (1996). *Un mundo de valores*. Valencia: Generalitat Valenciana.
- Decreto 108/2014, de 4 de julio, del Consell, por el que se establece el currículo y desarrolla la ordenación general de la educación primaria en la Comunidad Valenciana, DOGV núm. 7311 (2014).
- Decreto 253/2019, de 29 de noviembre, del Consell, de regulación de la organización y el funcionamiento de los centros públicos que imparten enseñanzas de Educación Infantil o de Educación Primaria, DOGV núm. 8689 (2019).
- Deval, J. (2013). La escuela para el siglo XXI. *Sinéctica revista electrónica de educación*, 40, pp. 1-18.
<https://sinectica.iteso.mx/index.php/SINECTICA/article/view/43/35>
- Díaz, A. M. (2014). El cortometraje: una alternativa educativa. *Pulso: Revista Educación*, 37, pp. 191-207.
- Díaz, M. J. (2006). Mejorar la convivencia en las aulas a través de la prevención de los conflictos. *Ministerio de Educación y Ciencia*, 4, pp.49-97.
- Faas, A. (2018). *Psicología del desarrollo de la niñez*. Argentina: Editorial Brujas.
- Flecha, R., i García, C. (2007). Prevención de conflictos en las comunidades de aprendizaje. *Idea La Mancha: Revista de Educación de Castilla-La Mancha*, 4, pp. 72-76.
- García Ruíz, M. (2015). El conflicto y sus tipos en el ambito escolar. *Revista Arista Digital*, 60, pp.31-37.

http://www.afapna.com/aristadigital/archivos_revista/2015_septiembre_0.pdf#page=31

Girard, K., i Koch, S. (2001). *Resolución de conflictos en las escuelas: Manual para educadores*. Ediciones Granica,S.A.

Guichot, V., i Rueda, J. D. (2010). El cine como recurso metodológico en la docencia de historia de la educación. *Cuadernos de Historia de la Educación*, 7, pp. 39-70.

Mardomingo, M. J. (2002). *Psiquiatría para padres y educadores*. Madrid: Narcea Ediciones.

Martínez, S. E. (2003). El valor del cine para aprender y enseñar. *Comunicar*, 20, pp. 45-52.

Moore, C. (2014). *The mediation process: Practical strategies for resolving conflict*. Jossey-Bass.

Mugarra, C. G., Perez, H., i Mendoza, A. (2011). Consideraciones sobre la educación en valores a través de los medios de enseñanza-aprendizaje. *Humanidades Médicas*, 3, pp.538-558.

Niño, V., Hector, P. (2005). *Los medios audiovisuales en el aula*. Editorial Magisterio.

Orden 62/2014, de 28 de julio, de la Consellería de Educación, Cultura y Deporte, por la que se actualiza la normativa que regula la elaboración de los planes de convivencia en los centros educativos de la Comunidad Valenciana y se establecen los protocolos de actuación e intervención ante supuestos de violencia escolar, DOGV núm. 7220 (2014).

Pantoja, A., Bisquerra, R., Vega, A., Santana, L., Palma, M., Pantoja, A., . . . Bermejo, V. (2005). *La gestión de conflictos en el aula*. Factores

determinantes y propuestas de intervención. Secretaría General
Técnica. Ministerio de Educación y Ciencia.

Parra, J. M. (2003). La Educación en valores y su práctica en el aula.

Tendencias Pedagógicas, 8, pp. 69-88.

Perez, C. (2008). *Diccionario de Acción Humanitaria y Cooperación al
Desarrollo*. Icaria editorial.

Pérez-Archundia, E., i Guitierrez-Mendez, D. (2016). El conflicto en las
instituciones escolares. *Revista Científica de América Latina, el Caribe,
España y Portugal*, 12 (3) ,pp.163-180.

Quintana Cabanas, J. M. (1992). Educación en valores y diseño curricular. *ICE
de la Universidad de Granada*, pp.15-26.

Real Academia Española (RAE). (2001). *Diccionario de la lengua española*
(22da. ed). Madrid.

Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo
básico de la Educación Primaria, BOE núm.52 (2014).

Resolución de 20 de julio de 2021, del secretario autonómico de Educación y
formación Profesional, por la que se aprueban las instrucciones para la
organización y el funcionamiento de los centros que imparten Educación
infantil de segundo ciclo y Educación Primaria durante el curso 2021-
2022, DOGV núm. 9134 (2021).

Ruíz, C. (2008). Sobre el concepto de valor. Una propuesta de integración de
diferentes perspectivas. *Revistas de pedagogía*, 60(1), pp. 99-112.

Ruíz, J. V. (2004). *Pedagogía en los valores en la Educación Física*. Madrid:
CCS.

- Toro, M. D. (2005). *Inteligencia personal y vital. El arte del bien ser y del buen vivir*. Madrid: Vision Net.
- Tuvilla, J. (2004). *Guía para elaborar un proyecto integral: "Escuela: espacio de paz"*. Consejería de Educación y Ciencia. Junta de Andalucía.
- Vega, J. (2002). *El diálogo*. Estudio Agustiniiano.
- Vila, E. S. (2005). *Ética, interculturalidad y educación democrática. Hacia una pedagogía de la alteridad*. Huelva: Hergué.
- Vila, E. S. (2006). Educar en valores, educar por los derechos humanos: la reflexión y el diálogo como estrategias mediadoras para la prevención y resolución de conflictos. *Revista Iberoamericana de Educación*, 37(5), pp.1-13.
- Viñas, J. (2004). *Conflictos en los centros escolares: cultura organizativa y mediación para la convivencia*. Graó.

8. ANNEXOS

8.1. ANNEX I: MATERIALS NECESSARIS

MATERIAL PER TREBALLAR LA IDENTITAT

ACTIVITAT CURTMETRATGE "LAMB"

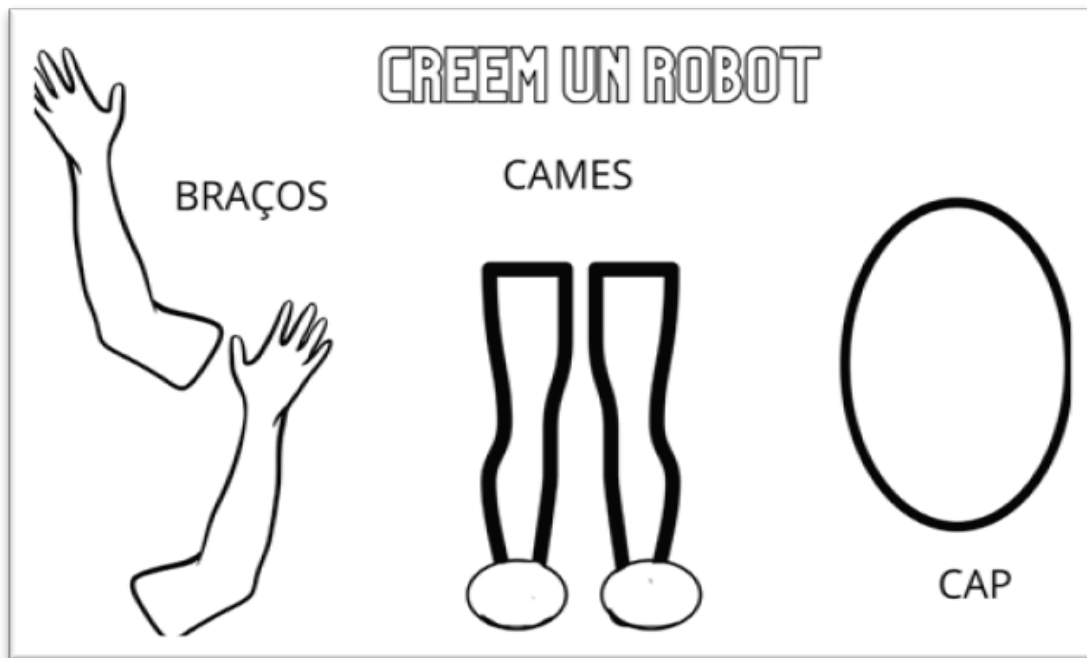
Lambs. (2013, 13 de novembre). *Filmbilder & Friends* [vídeo]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=9Hq9rf0Xqrl>

ACTIVITAT DINÀMICA IDENTITAT

ACTIVITAT CREACIÓ ROBOT

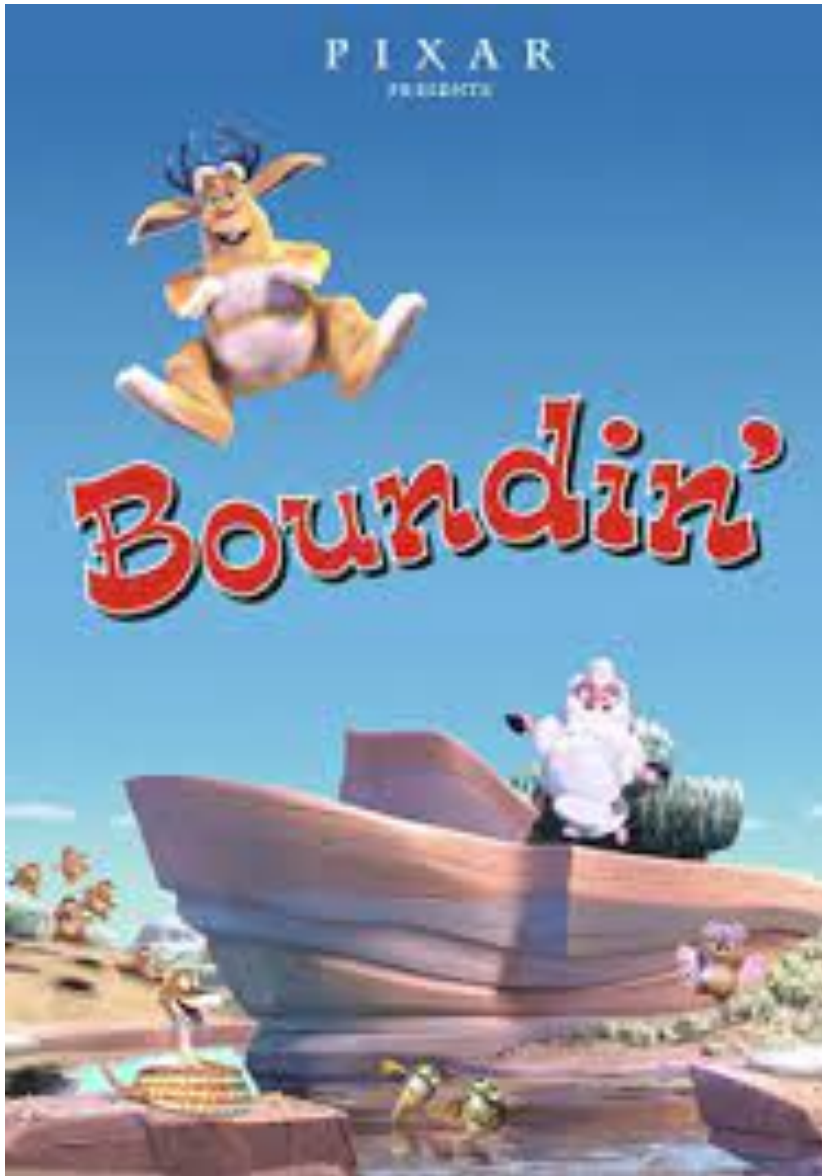

COS

COM SOC JO?

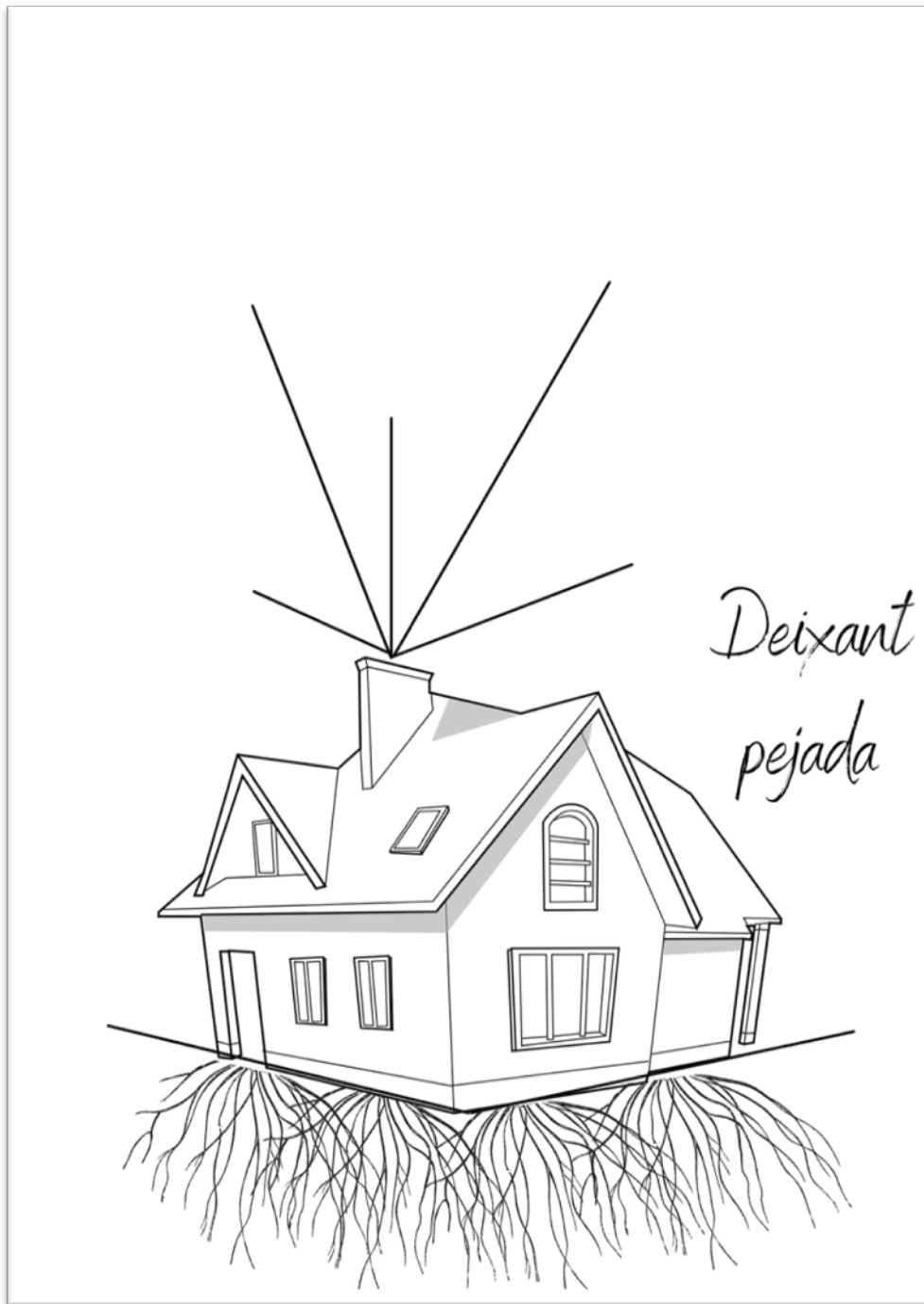
MATERIAL PER TREBALLAR L'AUTOESTIMA

ACTIVITAT CURTMETRATGE "BOULDING"

El cuento del cordero Boundin (2017, 4 de septiembre). QuiereteMilVecesMas vídeo]. YouTube https://www.youtube.com/watch?v=pR6MtDZs_eM

ACTIVITAT QUALITATS COMPANYYS

MATERIALS PER TREBALLAR EL RESPECTE

ACTIVITAT CURTMETRATGE “PÁJAROS”

For The Birds by Pixar (2016, 31 d'agost). Supervision60CTeles vídeo.

YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=JVJ2K1JNiJI&t=2s>

MATERIAL PER TREBALLAR EL COMPANYERISME

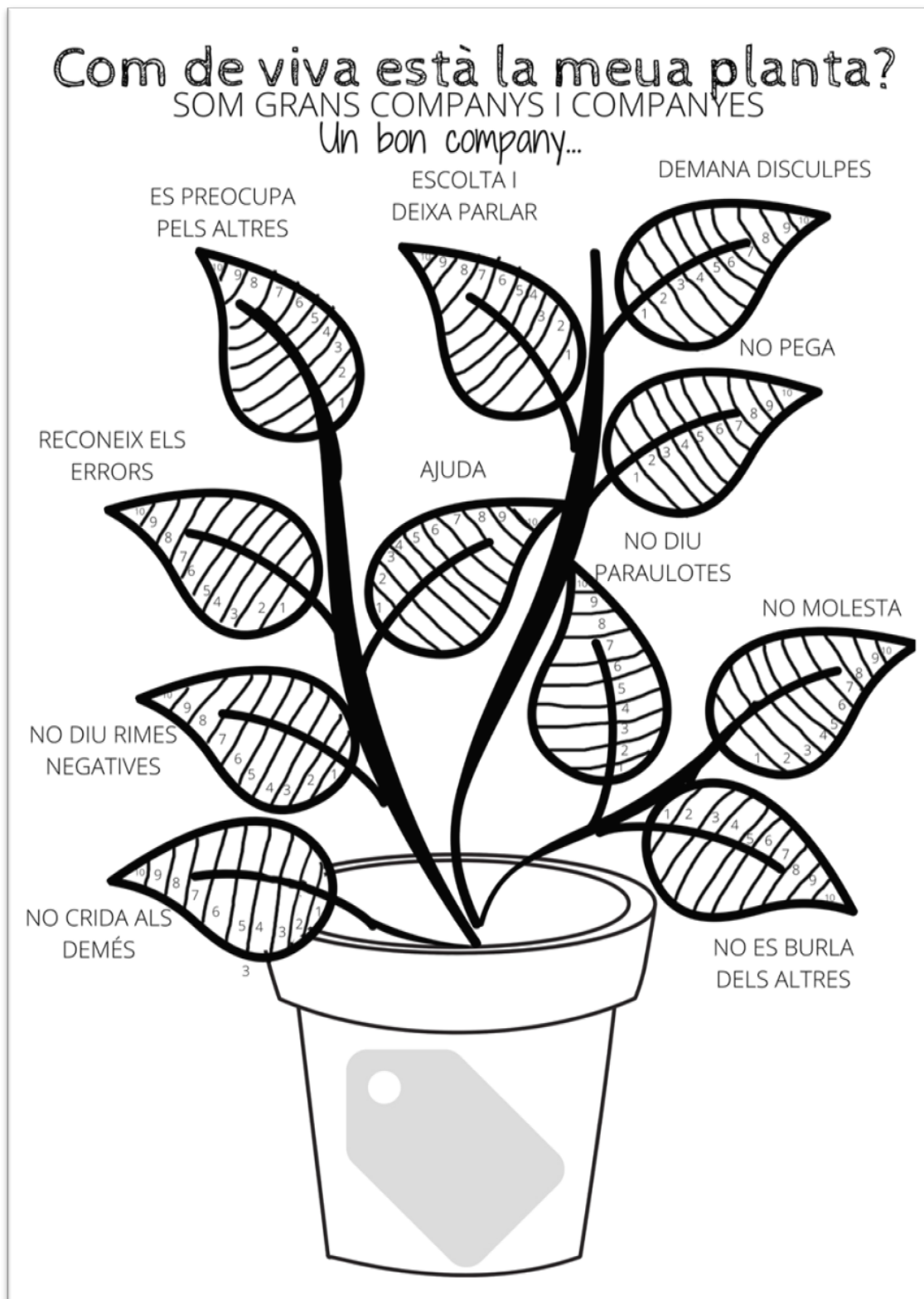
ACTIVITAT CURTMETRATGE “EL VALOR DEL COMPAÑERISMO”

El valor del compañerismo (2017, 29 e3 juliol). Juanlebusalazar [vídeo].

YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=AnSM63vhtXI>

ACTIVITAT "COM DE VIVA ESTÀ LA MEUA PLANTA?"

MATERIAL PER TREBALLAR LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

ACTIVITAT CURTMETRATGE “EL PUENTE”

El Puente (2013, 7 de novembre). Coaching Barcelona [vídeo]. YouTube
<https://www.youtube.com/watch?v=BUUjZduPECY&t=8s>

PRÀCTICA DIFERENTS OPINIONS

2021-2022

CALENDARI DEL CURS ESCOLAR- TEMPORALITZACIÓ ACTIVITATS

SEPTEMBRE						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

OCTUBRE						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NOVEMBRE						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

DESEMBRE						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

GENER						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

FEBRER						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

MARÇ						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ABRIL						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

MAIG						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

JUNY						
dl	dm	dx	dj	dv	ds	dm
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

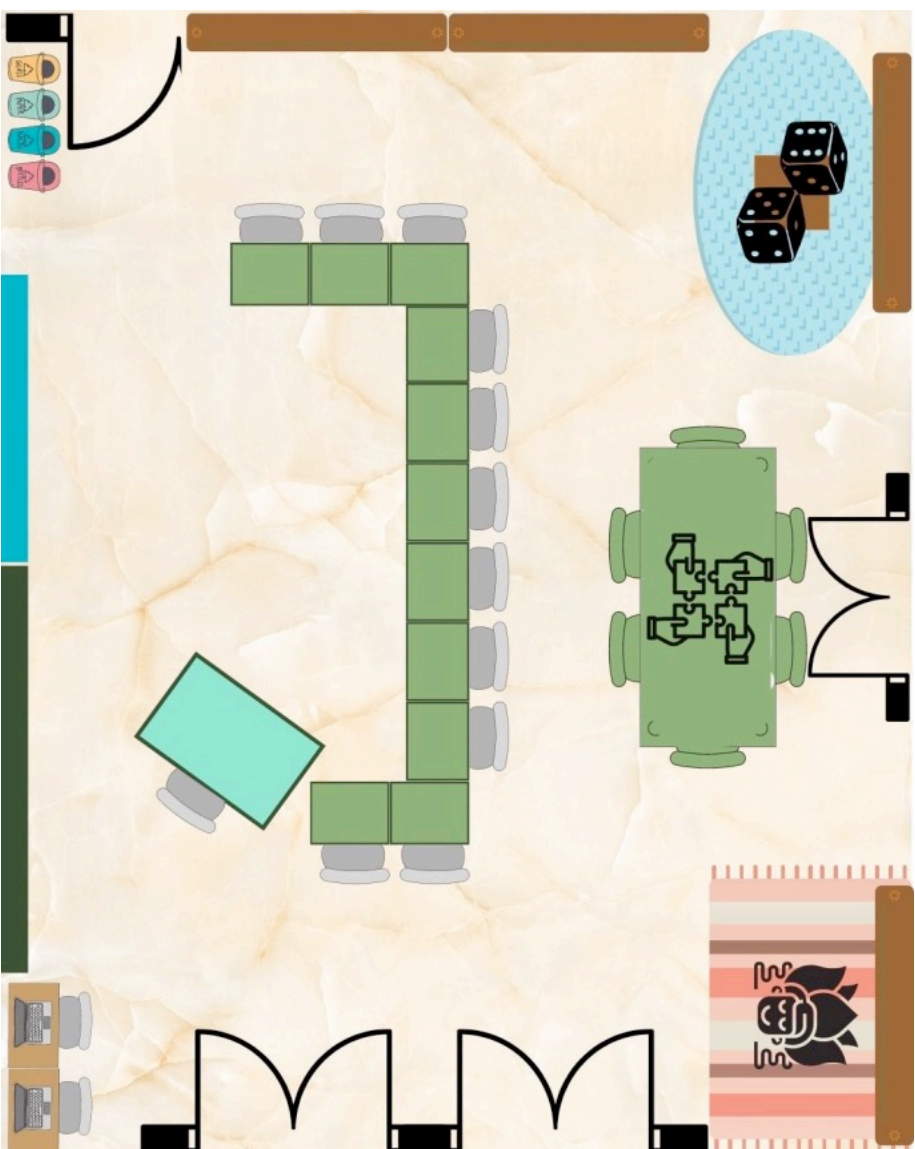
■ DATA INICI CURS ESCOLAR
■ DATA FI CURS ESCOLAR
■ DIES FESTIUS

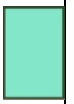

LLEGENDA

COLOR	Nº SESSIONS	VALOR
■	1	IDENTITAT
■	2	IDENTITAT
■	1	AUTOESTIMA
■	2	AUTOESTIMA
■	1	RESPECTE
■	2	RESPECTE
■	2	COL·L·PANTERIS/IE
■	1	COL·L·PANTERIS/IE
■	2	COL·L·PANTERIS/IE-RESOLUCIÓ DE CONFLICTES
■	1	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES
■	2	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

8.2. ANNEX II: TEMPORITZACIÓ

8.3. ANNEX III: DISTRIBUCIÓ DE L'AULA

LLEGENDA	
	Taules alumnes
	Taula mestre
	Racó cooperatiu
	Racó de la calma
	Racó de jocs
	Racó reciclatge
	Pissarra digital
	Pissarra
	Estanteria
	Racó informàtic
	Porta
	Finestra

8.4. ANNEX IV: FULL DE SEGUIMENT AVALUACIÓ

3R PRIMÀRIA- PROPOSTA PRÀCTICA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES											
INDICADORS D'AVALUACIÓ	ALUMNES										
Coneix com és i sap definir-se	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Accepta les seues pròpies qualitats diferencials	(*)										
Accepta les seues pròpies qualitats diferencials i construeix una imatge positiva de si mateix que fomenta la seua autoestima.											
Coneix, accepta i respecta les diferències entre els companys, cosa que fomenta un correcte clima de convivència en el centre educatiu.											
Reconeix la importància del companyerisme per al seu dia a dia											
Sap quines condutes comporta ser un bon company											
Expressa queixes mitjançant l'ús d'un llenguatge respectuós, explicant els seus sentiments i emocions en front a una situació determinada.											
Manté la calma davant d'una situació conflictiva.											
Expressa disconformitats o gustos i opinions diferents de forma respectuosa.											
Resol conflictes de forma pacífica i busca un acord comú junts a la resta, mantenint un clima de respecte.											
Escolta als companys i interpreta les seues emocions, sentiments i formes de pensar.											

LLEGENDA		Respecte	
Identitat		Companyerisme	
Autoestima		Resolució de conflictes	

(*) CODI AVALUACIÓ	
A	Aconseguit
E.P	En procés

8.5. IMATGES RESULTATS

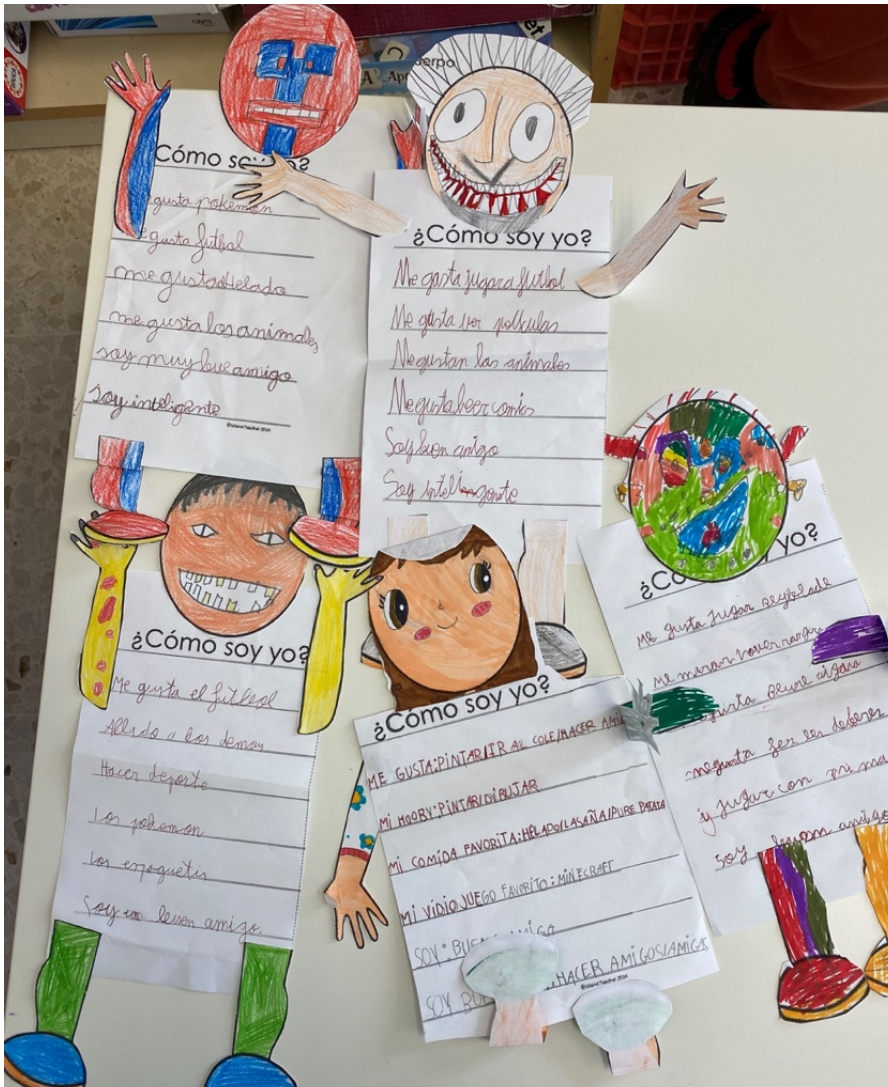
Imatges visualització de curts

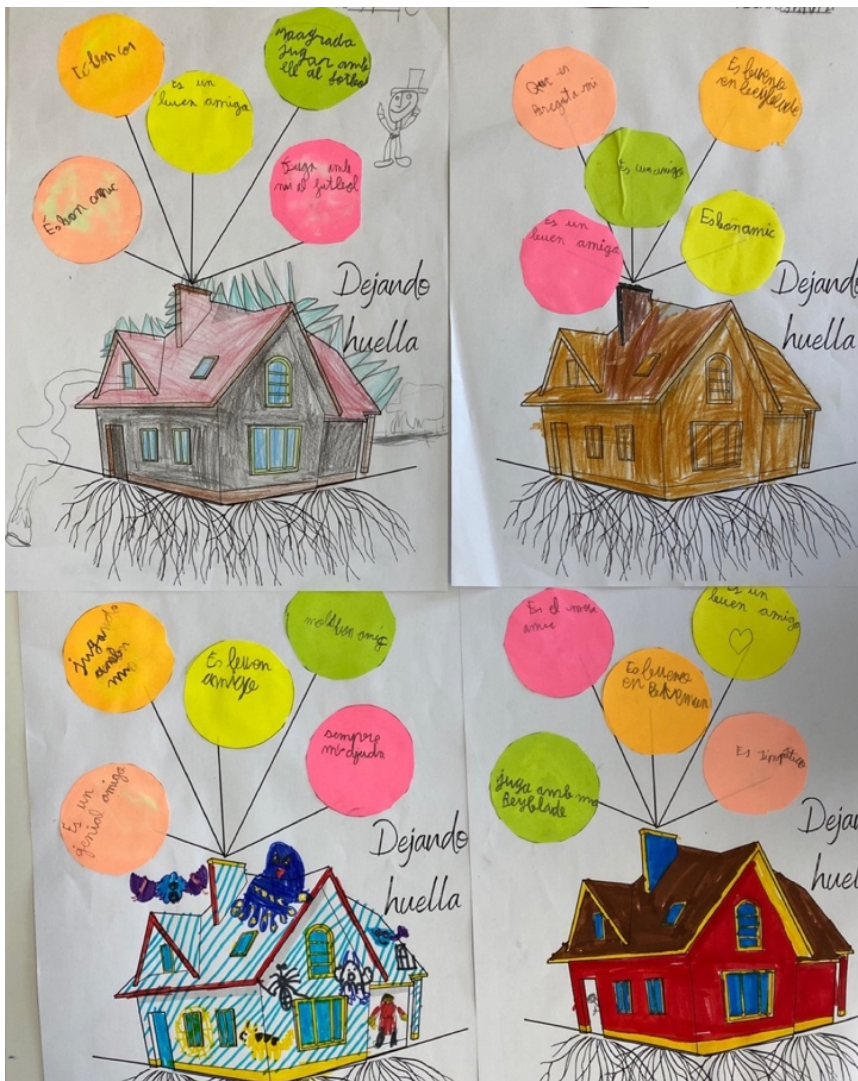
Dinàmica sobre identitat

Activitat creació robot per treballar la identitat

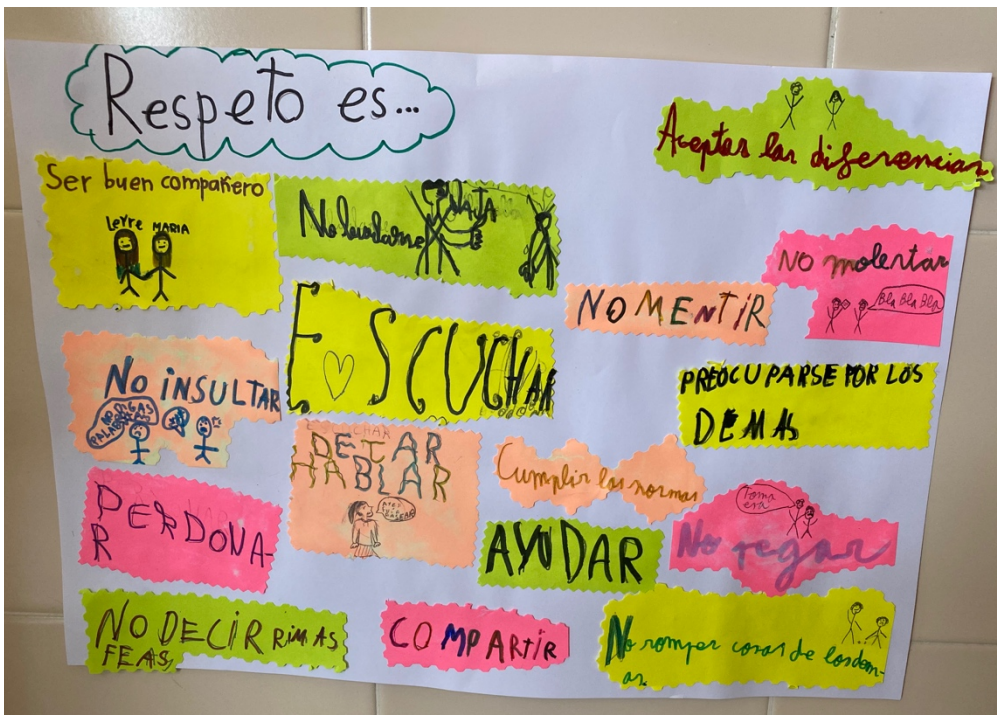
Activitat “el tresor ocult” per treballar l’autoestima

Activitat per treballar l’autoestima

Dinàmica amb taronges per treballar el respecte

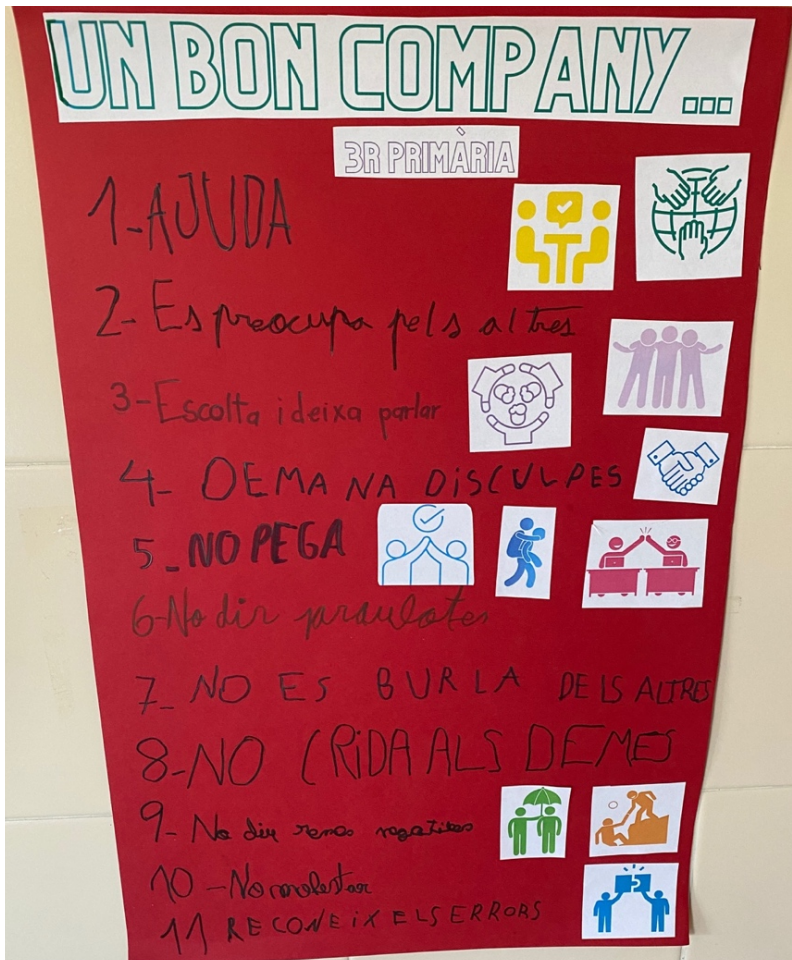
Mural respecte

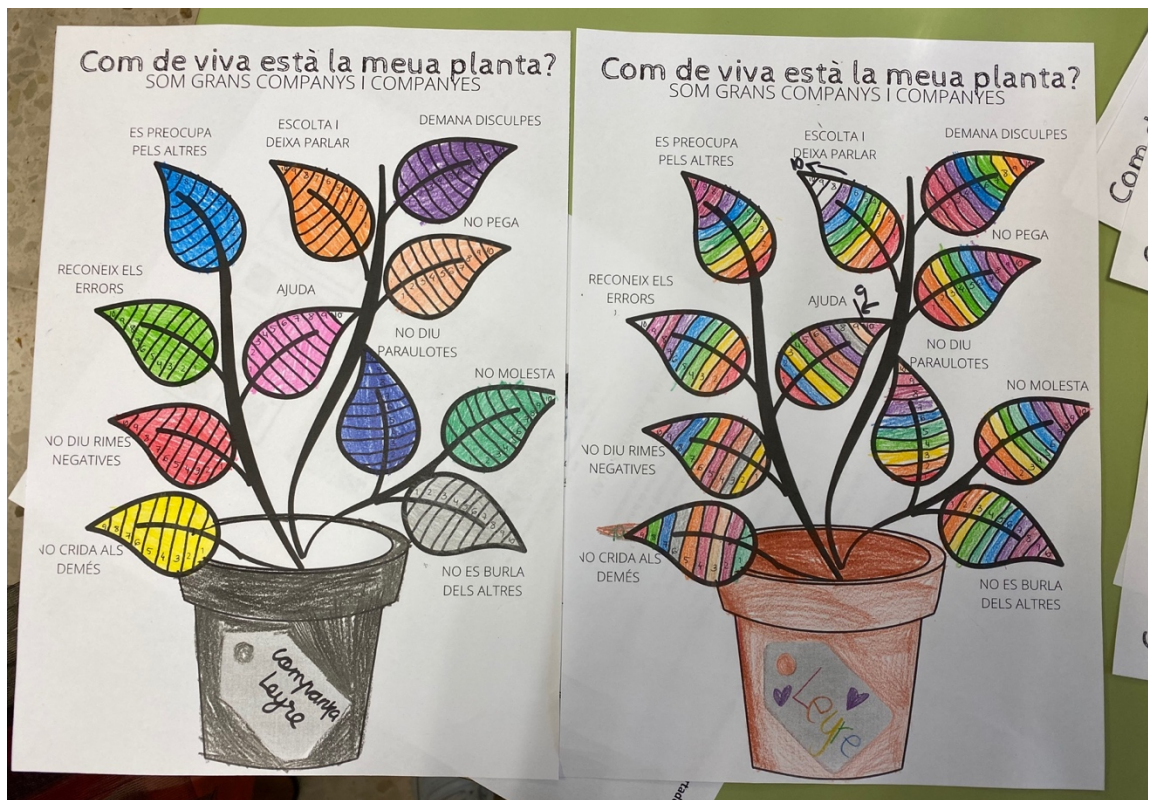
El telèfon trencat per treballar el companyerisme

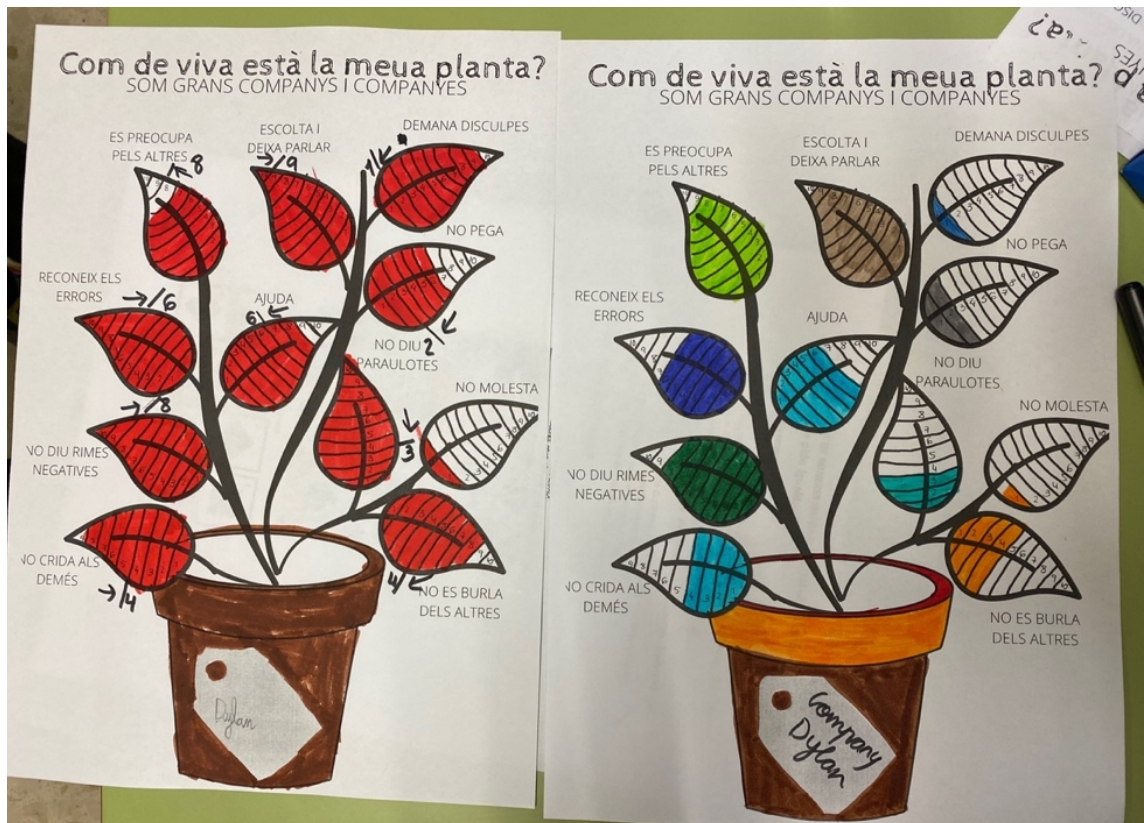

Carrera de crancs per treballar el companyerisme

Mural companyerisme

Activitat "Com de viva està meua planta?" per treballar el companyerisme

Pràctica diferents opinions per a treballar la resolució de conflictes

Som globus per treballar la resolució de conflictes

Debat per treballar la resolució de conflictes

Solucionem conflictus